

schampere

Hét onafhankelijke studentenblad van de Universiteit Gent

**G E N D E R
B E N D E R**

COLOFON

Oplage

5000 exemplaren op gerecycleerd papier, gratis verspreid in alle faculteiten, resto's en homes van de UGent. Verschijnt tweewekelijks tijdens het academiejaar.

VU

Laura Massa
Hoveniersberg 24, 9000 Gent

Druk

Geers Offset
Eekhoutdriestraat 67, 9041 Gent

Hoofdredacteur Chef Eindredactie
Laura Massa Emilie Devreese

Coördinator Chef Cultuur
Pieterjan Schepens Shauni De Gussem

Chef Reclame & PR Chef Wetenschap
Selin Bakistanli Nicolas Van Laere

Chef Lay-out Chef IT
Elisabeth Goethals Maxim Lippeveld

Redacteurs

Laura 'Docha & Gobanov' Massa, Selin 'Sonia' Bakistanli, Shauni 'S&M's' De Gussem, Roxanna 'Sukuzu' Deleersnyder, Timme 'Heimekem' Craeye, Loïs 'Colgatte' Savat, Pieterjan 'Star Knight' Schepens, Lieselot 'Tifeany & Co.' Le Comte, Laetitia 'Cnanel' Mouton, Suzanne 'Johns Daphne Whiskey' Grootveld, Arthur 'Popstation' Joos, Marthe 'Vitality Bull' Thys, Kasper 'Mivkey Mouse' Van Parys, Joline 'Erspte' Vermeulen, Elise 'Reebak' Bovendeur, Sarah 'Sunbucks' Van Meel, Nicolas 'Pearlboy' Van Laere, Wouter 'Gillehe' De Rycke

Medewerkers

Moos 'Levi's' Zeligman, Chloë 'Anmani' Van Gelder

Illustraties

Sarah 'Cnovesre' Devreese, Pauline 'Ninetud DS' van der Wel

Foto's

Jozefien 'Pqlq Ralpl House' Wijnants, Arthur Joos, Shauni De Gussem, Laura Massa

Eindredactie

Pieterjan Schepens, Maxime 'KLG' Lippeveld, Selin Bakistanli, Oliver 'Avivas' Vander Bauwede, Elena 'Nokla' De Bacquer, Moos Zeligman, Arthur Joos, Marthe Thys, Timme Craeye, Emilie Devreese, Laura Massa, Suzanne Grootveld, Shauni De Gussem, Nicolas Van Laere, Wouter De Rycke, Lieselot Le Comte

Cover

Shauni De Gussem, Arthur Joos, Make Up Academy
Belgium - bonnieandclydestudios.be

APRÈS NOUS LE DÉLUGE HOOFDREDACTEUR MET BALLEEN

Ik snap u beste lezer. Terwijl **Erdogan** denkt dat hij de nieuwe **Trump** is, negeren wij dat onderwerp compleet.

Nochtans hangt hij echt behoorlijk onze kloten uit. Echt. Terwijl er een spannende rectorverkiezing aan zit te komen, vindt u daar op deze pagina niets over. (Blader gerust verder! Kom naar het **rector-debat, 30 maart 2017!**)

U zit niet direct te wachten op een dossier over transgenders.

Waarom zou u ook. U moet eigenlijk al cursussen verzamelen voor de komende blok. "Waarom brengen jullie niet eens iets normaal?" U voelt de bloktraantjes komen. Uw vermannende alter ego probeert te rationaliseren. Nee, media kiezen altijd de buitenbeentjes en minderheden, omdat ze dan ten koste van die minderheden zich eens kunnen uitleven en controversie veroorzaken. Een choquerende quote, een pakkend citaat, een artikel dat hier en daar alles

wat uitvergroot. Alles omdat u ons zou lezen en nadenken. Klopt volledig. *Après nous le déluge.*

Toch zit er meer achter. Het UZ Gent-team behoort tot de wereldtop inzake genderoperaties, en ook onze universiteit heeft (als enige?) een sterk beleid rond transgenders, maar ze pakken er vrijwel nooit mee uit. Kleine werkpuntjes of

vergetelheden, zoals een prof die niet komt opdagen bij het examen worden breed uitgesmeerd, maar positieve, informatieve beslissingen halen het journaal zelfs niet. Dat komt deels door onszelf en de selectie die wij uitvoeren. Grootheidswaan. Omdat ook wij een glutenvrije kruimel zijn op de rok van het media-universum zeggen wij: sorry. Echt sorry. We hebben ons geamuseerd met deze editie. En blijkbaar zijn drag queens enorm populair in Turkije.

"Waarom brengen
jullie eens niet
iets normaal?"

"It's a whole lotta brow"

14

ONDERWIJS

- 4 Kort en tijdlijn
- 5 On the Origin of: blauwe vogels
- 6 Interview rectorenkandidaten
- 10 Holebi en transgender in België
- 13 Achterklap
- 14 Make-upartiest Tom Vandewalle
- 16 Student en transgender
- 19 Column
- 22 De Gleuf
- 24 InQuizitie

WETENSCHAP

- Wetenschapskort 26
- Genderdysforie 27
- Schamperlab 30
- Natuurwandelingen in Gent 32
- Escapisme 34

"Feromonen spelen doorslaggevende rol bij fysieke aantrekking"

30

CULTUUR

- 36 Cultuuragenda
- 37 Gat in uw cultuur
- 38 The art of drag
- 42 Outsiderart
- 44 Recensies
- 46 Lijstje

SATIRE

- 20 De Liegende Reporter
- 21 Strip

"Buitenbeentjes worden mainstream"

42

Elza is 83. Eigenlijk 82,5 maar als je zo oud bent, steekt het niet nauw. Niet zoals toen je 14,5 was. Wanneer je de 80 gepasseerd bent, denken mensen er maar één ding stilletjes achter: bijna dood. Elza zit in haar kamer in het rusthuis naast de Blandijn en kijkt door haar raam. Elke dag passeren honderden studenten. Sommigen zwaaien. Ze voelt zich als een oninteressant dier in de zoo dat mensen volstrekt niet mogen voederen. Spijtig, want straks komt de verpleegster binnen met koffie en een goedkoop *madeleineke*. De verpleegster zal tegen Elza al roepend praten, alsof ze al even doof is als Gaby (90, bijna dood) twee deuren verder. Gaby die ook elke week haar yoghurtjes pikt, de trut. “*Fuck it, ik ben hier weg!*” Elza kan het *madeleineke* niet meer afwachten. Ze moet naar buiten. Nu. Met het jong volk gaan praten. Ze wil leven, godverdomme, in plaats van te wachten. Misschien moet ze wel naar de **Bierkoningcantus (Westlandia, 28/03)** of naar **Stokerij-bezoek Filliers (Vlaamse Dierengeneeskundige Kring, 29/03)**. Zal ze zichzelf fysiek voorbereiden om naar het muurklimmen (**Vlaams Technische Kring, 28/03**) of

Bierbowling (Moeder Domper, 30/03) te gaan? 82,5 jaar is natuurlijk geen 3x7 meer, dus misschien toch gewoon de **voorstelling Poseidon (Matrak, 29/03)**? Dan ziet ze het. Een evenement op haar lijf geschreven: **Iedereen in zijn bloten met een troela (Moeder Meetjesland, 29/03)**. Elza glundert. Ze zet zich neer in haar scooter en rolt over het Sint-Pietersplein. De frisse wind streelt haar blote lijf en maakt haar haren wild. Ze kan niet wachten om koud bier tegen haar lippen te zetten. Wanneer ze tot stilstand komt aan de Porter House maken alle blikken haar zelfbewust. Één blik is anders dan de rest: zacht, glimlachend. Hij is de enige die ook helemaal naakt is gekomen. Ze hebben elkaar gevonden. Perfect. Kaspers ogen vertellen haar waar de avond zal eindigen: in het bed van haar donkere stille kamer. Naakt en warm. Kaspers fluisterende stem doorbreekt het donker: “Hou oud ben jij eigenlijk, Elza?” “83, jongen”, verzucht Elza. “Echt?” fluistert Kasper, “Ik had eerder 82,5 geschat.” Elza giechelt. 82,5. Nog niet dood. Integendeel, ze leeft. En hoe.

GRAVENSTEEN

1949

1934

TECHNICUM

200 JAAR
JAAR 1957UNIVERSITEIT GENT
BLANDIJN

DOOR SELIN BAKISTANLI

In 1957 gingen de plannen voor de bouw van 'de Blandijn' van start. De naam voor het complex was snel gekozen, aangezien de gebouwen op de Blandijnberg zouden komen. Deze berg heeft haar naam dan weer te danken aan de Gallo-Romein **Blandinus**, die er in de derde eeuw een riant villa bewoond zou hebben. Wat de rijke stinkerd zou vinden van de studentenpopulatie die er nu rondloopt? Daar hebben we enkel het raden naar, maar we kunnen ons niet inbeelden dat hij zonder boe of ba zou toelaten dat ‘zijn’ berg het Cuba van Gent genoemd zou worden. Dat is namelijk de bijnaam die de faculteit Letteren en Wijsbegeerte heeft gekregen dankzij de vele studentenprotesten die er plaats hebben gevonden. Vicerector **Freddy Mortier** verbond ooit zelfs een linkse symbolische waarde aan de Blandijn. Blandinus zou volgens ons alvast vreemd opgekeken hebben naar de blootvoetse blandino's. De sandalentrend is dan ook *sooo* 217.

- ON THE ORIGIN OF - BLAUWE VOGELS

Als je ze nog niet zelf hebt gezien, heb je ze sowieso al gezien op iemands Instagram-account: de blauwe vogels boven het water. Ze staan er al sinds 8 november en lichten elke avond op tot middernacht. Een mooi zicht met een mooi verhaal.

DOOR ROXANNA DELEERSNYDER

FOTO DOOR ROXANNA DELEERSNYDER

Het kunstwerk was eigenlijk al in januari 2012 te zien tijdens Het Gents Lichtfestival en was toen één van de hoogtepunten van die editie. Het is ontworpen door de Franse designstudio Pitaya en het kunstwerk heet officieel 'Blauwe Vogels' of 'Les oiseaux de Monsieur Maeterlinck'. Het publiek was er destijds zo enthousiast over, dat Stad Gent besliste om het kunstwerk definitief aan te schaffen en tentoon te stellen aan de brug bij de Jakobijnenstraat. Als je de vogels van dichtbij bekijkt, kan je zien dat het om een eenvoudig ontwerp gaat: een soort origami-vogels verlicht met een minimum aan energie. Het is strategisch geplaatst boven het water, zodat het een meerwaarde krijgt door de weerspiegeling in de Leie.

MONSIEUR MAETERLINCK, C'EST QUI ÇA?

Maurice Maeterlinck was een Franstalige Gentse dichter, toneelschrijver, prozaïst en essayist. Hoewel hij advocaat was van opleiding, won hij in 1911 de Nobelprijs voor literatuur. Maeterlinck was een vertegenwoordiger van het symbolisme en

schreef meestal dramatische werken met veel poëtische elementen en verhalen met een verborgen boodschap en diepe betekenis. Hij blijft tot op heden de enige Belg die ooit de Nobelprijs voor Literatuur won.

L'OISEAU BLEU, C'EST QUOI ÇA?

Een van Maeterlincks bekendste werken is *L'oiseau bleu*: een toneelstuk over de zoektocht naar geluk gesymboliseerd door een blauwe vogel. Daarop is dus ook het lichtkunstwerk gebaseerd. Het verhaal gaat over Tytyl en Mytyl, twee arme houthakkerskinderen, die op zoek gaan naar een onvindbare blauwe vogel. Telkens wanneer ze hem vinden, verandert hij van kleur of sterft *L'Oiseau Bleu* voor

hun ogen. Later ontwaken ze en merken ze dat het allemaal een droom was, maar zetten ze hun zoektocht toch verder. Niet veel later beseffen ze dat ze zelf een blauwe vogel hebben thuis en dat ze hem dus eindelijk gevonden hebben. De achterliggende boodschap is dat je het geluk soms niet te ver moet zoeken. Het is dichter dan je denkt.

SAMEN UGENT?

INTERVIEW MET GUIDO VAN HUYLENBROECK EN SARAH DE SAEGER

Ook Guido Van Huylenbroeck en Sarah De Saeger dingen mee naar het rector- en vicerectorschap, wat het totaal aantal kandidaat-duo's op twee brengt. We vroegen hen het hemd van het lijf toen ze ons een bezoekje brachten op de redactie.

DOOR SELIN BAKISTANLI, SUZANNE GROOTVELD, ARTHUR JOOS

FOTO'S ARTHUR JOOS

Het zag er even naar uit dat **Rik Van de Walle** en **Mieke Van Herreweghe** de enige kandidaten in de rectorverkiezingen zouden zijn. Daar staken **Guido Van Huylenbroeck** en **Sarah De Saeger** een stokje voor: twee uur voor de deadline dienden ze hun kandidatuur in. Iets zegt ons dat studenten zich wel zullen kunnen identificeren met dit duo.

GEEN ONEMANSHOW

Guido Van Huylenbroeck is geen onbekend gezicht aan de Universiteit Gent. In het verleden was hij al decaan van de Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen, en in 2013 waagde hij al een kans op het rector'smandaat. Momenteel vinden we hem op de Afdeling Internationalisering als Academisch Directeur Internationalisering. Zijn *partner in crime*, Sarah De Saeger, is een telg van de Faculteit Farmaceutische Wetenschappen, waar ze onder andere actief is in de Vakgroep Bioanalyse. Van Huylenbroeck wilde van in het begin al benadrukken dat het niet om een eenmansshow gaat. "Ik zit in de beleidsploeg van de huidige rector en toen een aantal mensen niet tevreden waren dat er maar één kandidaat zou zijn, zijn ze bij mij terechtgekomen. Dat was veertien dagen geleden. Ik wilde dat wel doen, dus we zijn op zoek gegaan naar een geschikte vrouwelijke collega en met Sarah klikte het vrijwel meteen. We zijn niet zomaar twee personen die ervoor gaan, er zit een heel team achter ons."

Dat ze hun kandidatuur zeer laat hebben ingediend kwam door een samenloop van omstandigheden. De Saeger zat bijvoorbeeld in het buitenland en heeft zelfs haar ticket moeten omboeken om op tijd terug te zijn, al geeft het duo al lachend toe dat de spanning ook wel meespeelde: "De anderen werden natuurlijk al wat triomfantelijk naar het einde van de week toe."

"Wij gaan voor inhoud en we hopen dat we hiermee ook de studenten kunnen overtuigen"

IDEOLOG(E)IE

In *Schamper 577* publiceerden we een lezersbrief die we binnenkregen naar aanleiding van de kandidaatstelling van Rik Van de Walle. Hierin werd kritiek gegeven op de steun die Van de Walle zou ontvangen van de loge. "Wij zijn neutraal en niet gelinkt aan enige politieke partijen", zeggen Van Huylenbroeck en De Saeger. "Voor ons is het een spijtige zaak dat ideologie en strekking tegenwoordig nog zo'n grote rol spelen aan een universiteit. De UGent heeft een pluralistisch karakter. Dat betekent dat iedereen, wat de persoonlijke overtuiging ook is, moet kunnen samenwerken. Dát is pluralisme." De Saeger stelt dat ze er

ook werk van wil maken om alle (ideologische) invloeden van buitenaf zo weinig mogelijk te laten meespelen bij het nemen van beslissingen.

'SamenUGent' is de naam van het Twitter-account waarop Van Huylenbroeck en De Saeger tijdens hun campagne zullen communiceren. Samenwerken heeft voor hen niets met ideologie te maken. "Jan Briers en Daniël Termont zijn ook niet van dezelfde partij, maar rond concrete dossiers kunnen zij perfect samenwerken. Een rector kan de UGent en het UZ niet alleen leiden", stelt Van Huylenbroeck. "Dat ik voor rector ga en Sarah voor vicerector, heeft te maken met ervaring en leeftijd. Voor het overige zullen wij optreden als duo. Dit verloopt in het huidige bestuursteam moeilijker. Voor mij was het daarom heel belangrijk om een vrouwelijke collega te hebben die rond de meeste dossiers in dezelfde lijn denkt."

STUDENTEN AAN DE EINDMEET

Een van de belangrijkste punten in het programma van Van Huylenbroeck en De Saeger is het studiesucces van studenten. In verschillende statistieken valt te zien dat dit lager ligt dan vroeger, vooral in de eerste bachelorjaren. Ze willen er dan ook werk van maken om de maatregelen die in het verleden genomen zijn te evalueren: waren ze succesvol of niet, en waarom? Daar moet het echter niet stoppen. "We moeten ook echt de onderwijsvormen en de manieren om studenten te toetsen en te begeleiden herbekijken", legt Van Huylenbroeck uit. "Elke prof zou het als taak moeten beschouwen zijn studenten naar de eindmeet te leiden. Tegenwoordig krijgen we vaak de indruk

dat de proffen juist tevreden zijn als er een aantal de eindmeet niet hebben gehaald. Dat betekent niet dat de lat lager moet liggen, maar proffen moeten maken dat hun studenten over de lat heen komen. Dat brengt ons meteen bij activerend onderwijs."

De Saeger benadrukt echter dat er niet zomaar iets besloten of doorgevoerd zal worden zonder de studenten aan bod

"We willen van bij de start overleg en transparantie" - De Saeger

te laten komen. "We willen studenten bij heel het proces actief laten participeren. Bij de voorstellen tot hervorming van het academiejaar zijn de reacties van de studenten eigenlijk veel te laat gevraagd geweest. Het was duidelijk dat de studenten niet akkoord waren met de voorstellen die op tafel lagen. Ons doel is om van bij de start overleg en transparantie te hebben, zeker rond dossiers die studenten aangaan."

MAATSCHAPPELIJKE ROL

Van de Walle heeft bij de bekendmaking van zijn kandidatuur in *De Morgen* gesteld dat de UGent meer aanwezig moet zijn in het maatschappelijke debat, dat hij ook meer wil aanwakkeren. Op het eerste gezicht lijken Van Huylenbroeck en De Saeger hiermee akkoord te gaan. Maar toch willen ze erop wijzen dat de UGent, en de huidige rector, wel degelijk zichtbaar genoeg zijn. "Ik denk dat Rik Van de Walle op dat punt te zwart-wit denkt", legt Van Huylenbroeck uit. "Verder heeft Rik Torfs inderdaad over alles een mening, maar veel mensen doorprikkelen dat ook snel. Hij is theoloog, daarover kan hij wellicht met recht en rede iets zeggen. Het maakt

hem echter nog geen specialist inzake én klimaatverandering én gezondheidszorg én onderwijshervorming, enzovoort. Ik denk dat het beter is om de specialisten die wij in huis hebben aan het woord te laten, en dat is aan de UGent misschien meer het geval dan aan de KU Leuven. Wij hebben bijvoorbeeld een **Carl Devos** of een **Hendrik Vos**, die bijna elke dag wel in de media komen."

Volgens het duo weten de kranten wie de specialisten zijn, en moet de UGent dit als instelling meer uitspelen. De Saeger stelt ook vast dat, ondanks de vele kennis aan de UGent, veel mensen nog altijd schrik hebben om naar buiten te komen met deze kennis. "We moeten onze mensen opleiden om bijvoorbeeld aan wetenschapscommunicatie te doen", zegt ze. "Daarnaast wordt het maatschappelijk thema op dit ogenblik bijna niet meegeteld in de evaluatiecriteria voor proffen om gepromoveerd te worden of om hun doelstellingen te halen. Als we het evaluatiemodel kunnen veranderen zullen mensen misschien inzetten op persoonlijke sterktes."

GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Eind vorig academiejaar doken in de media verhalen op over seksueel grensoverschrijdend gedrag aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Naar aanleiding hiervan werd er een externe commissie bijeengeroepen, die een advies heeft uitgebracht met voorstellen van maatregelen die genomen kunnen worden. Van Huylenbroeck en De Saeger prijzen de aanpak van rector **Anne De Paepe** inzake deze problematiek. "Het is belangrijk dat we mensen tonen dat ze problemen die ze hebben kunnen aanklaarten. Er moet openheid en transparantie zijn", zegt De Saeger. "We moeten een veilige omgeving creëren. Mensen moeten zich veilig voelen aan de UGent

en weten dat ze ergens terecht kunnen. Wanneer er iets aan de hand is, moeten de nodige sancties genomen kunnen worden." Van Huylenbroeck beaamt dit: "We moeten de situatie niet voorstellen alsof de UGent vol loopt met perversen, maar als er een geval is, kunnen we dit absoluut niet laten sluimeren."

INTERDISCIPLINARITEIT AANMOEDIGEN

In hun programma valt ook te lezen dat Van Huylenbroeck en De Saeger willen werken aan een nieuwe managementstructuur. "Het is niet meer van deze tijd dat de uiteindelijke beslissing bij een kerngroep ligt. Onze bestuursploeg moet uitgebreid worden, en dan zal je ook meer ideeën krijgen", klinkt het bij Van Huylenbroeck. "We moeten de directieraad niet enkel verruimen, maar ook een cultuur van dialoog installeren. Er moet gepraat worden over ideeën. Dan zullen die uiteindelijk ook een groter draagvlak hebben."

Daarnaast hechten de twee veel belang aan interdisciplinariteit en faculteitsoverschrijdend onderzoek. De Saeger verwijst hiervoor naar haar eigen

"Het is een spijtige zaak dat ideologie en strekking een rol spelen aan een universiteit" - Van Huylenbroeck

onderzoeksgroep, waar ze van in het begin al interdisciplinair te werk ging: "Vanuit verschillende hoeken werken we allemaal samen rond één onderzoekstopic, en dan zie je meteen dat het onderzoek omhoogschiet. We moeten uit onze hokjes komen." Van Huylenbroeck benadrukt dat het niet de bedoeling is om faculteiten af te schaffen: zij zijn

namelijk nog steeds het meest geschikt om het onderwijs aan te sturen. Toch pleit hij voor een nieuwe structuur voor het aansturen van onderzoek. "Onderwijsproffen moeten natuurlijk ook onderzoek doen, maar de klemtonen liggen anders. Bij het *assessment* van die functies moeten we kijken of die persoon een coachingrol tegenover de studenten kan opnemen. Onderzoekspersoon zullen andere kwaliteiten moeten hebben", legt hij uit. Ook hij ziet hier een mogelijkheid tot interdisciplinariteit: "In het kader van internationalisering zijn we bijvoorbeeld een faculteitoverschrijdende samenwerking met China gestart. Vroeger zou het geld voor zo'n project per faculteit verdeeld worden en zouden faculteiten hier zelf over kunnen beschikken. Wij hebben de pot niet verdeeld, waardoor de faculteiten samen moeten komen en overleggen, en ook samen initiatief moeten nemen."

MAAR 16%?

Van Huylenbroeck geeft toe dat hij even

gepiept heeft bij zijn programma van vier jaar geleden. De grote klemtonen zijn bijvoorbeeld nog steeds dezelfde. Hij onderscheidt er drie: inzetten op studenten, interdisciplinair onderzoek en andere evaluatiesystemen en transparantie. Toen het team rond de campagne Sarah De Saeger opperde als vicerector ging Van Huylenbroeck quasi meteen akkoord. Ze kenden elkaar al van in de Commissie Ontwikkelingssamenwerking, waar Van Huylenbroeck voorzitter van is, en hebben ook al samengewerkt rond internationalisering aan de UGent. Het is duidelijk: deze twee kandidaten hebben elkaar gevonden en gaan er samen voluit voor. "Wij gaan niet voor uiterlijk vertoon. Ons zal je bijvoorbeeld niet horen zeggen dat we marathons lopen. We gaan voor inhoud en we hopen dat we hiermee ook de studenten kunnen overtuigen."

De studenten overtuigen zal tijdens deze verkiezingen extra belangrijk zijn: voor het eerst mogen alle UGent-studenten – inclusief de studenten op erasmus en de studenten van de campus in Zuid-Korea –

meestemmen. De stemmen van de studentengeleding tellen voor 16% mee voor het resultaat. Hoewel dat niet veel lijkt, wil Van Huylenbroeck toch benadrukken dat studenten het verschil kunnen maken. "Wanneer de proffen, die meestemmen voor 57%, elkaar in evenwicht houden, kan de doorslaggevende stem van de studenten komen. Het is dus niet 'maar' 16%."

DE AGENDA

Hoe het nu verder zal verlopen? Op 19 april start de eerste stemronde. Tot 21 april zal heel de universiteit online kunnen stemmen op hun favoriete kandidaat, of zich onthouden. Indien een van de duo's na deze stemming al 2/3 van de stemmen heeft gehaald, zal dat duo verkozen zijn. Indien dat niet het geval is, zijn er nog vijf stemrondes voorzien, waar iedereen opnieuw zal kunnen stemmen. De strijd gaat door tot een 2/3 meerderheid behaald wordt, of een duo zich terugtrekt. Zoals het er nu naar uitziet, belooft het nog een zeer spannende verkiezing te worden.

LGBT-RECHT(S)EN

OP GESPREK BIJ ÇAVARIA

*"Je wil méér dan gewoon
getolereerd worden"*

Begrippen als 'onverdraagzaamheid' en 'haat' zouden hand in hand gaan met politieke verrechtsing, wijzen verschillende studies uit. Ook in België is het bestuur in handen van rechtse partijen, maar heeft dat een negatieve invloed op de holebi- en transgendergemeenschap?

DOOR TIMME CRAEYE, LOÏS SAVAT

FOTO'S DOOR ARTHUR JOOS

Als dat zou kloppen, ziet de toekomst van minderheidsgroepen er tegenwoordig niet al te rooskleurig uit: zowel op nationaal als internationaal niveau zien we het rechts politiek beleid zegeviereren. Denk maar aan **Trump's** presidentschap in de Verenigde Staten, de opmars van **Wilders' PVV** en de stijgende populariteit van **Marine Le Pens** nationalistische Front National. Extreemrechtse partijen hechten zelden veel waarde aan rechten die minderheden moeten beschermen, integendeel. Eén van de groepen die vaak gevisieerd wordt, is de holebi- en transgendergemeenschap. In België lijkt het in vergelijking met het buitenland toch vrij goed gesteld qua gelijkheid en tolerantie onder een rechtse regering. **Jeroen Borghs**, woordvoerder voor **Çavaria**, licht de situatie toe.

UNIEK ZIJN

Laten we eerst over de grens heen kijken. Wanneer we België, Nederland en enkele andere West-Europese landen vergelijken met de rest van de wereld, zien we dat zich hier een zeldzaam scenario afspeelt: “Wij merken dat we met alle politieke partijen, behalve Vlaams Belang, belang hechten aan minderheidsrechten. Dat is uniek als je dat op Europees of op wereldvlak bekijkt. We merken dat ook op congressen van onze Europese koepel, **ILGA Europe** (International Lesbian and Gay Association, red.), als het over dit thema gaat. Als we zeggen dat we ook samenwerken met partijen die zich

traditioneel aan de rechterkant van het politiek spectrum bevinden, dan is dat heel raar voor bepaalde andere landen, waar holebi- en transgenderrechten echt geen gemeengoed zijn.” Op internationaal niveau gaat de opdeling van het progressieve links en conservatieve rechts bovendien niet op: “Langs de andere kant heb je ook de Oost-Europese landen waar net de traditioneel linkse partijen, diegene die voortvloeien uit de communistische partijen, heel anti LGBT-rechten zijn. Wij associëren links dan weer heel hard met holebi- en transgenderrechten, terwijl dat dat ook niet voor alle partijen

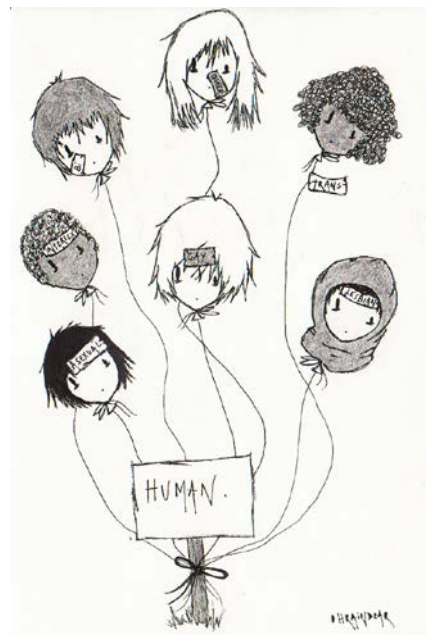
"We zitten in een heel unieke situatie hier in België"

opgaat. De situatie in België is op dat vlak uniek.”

Borghs merkt op dat de ministers en Staatssecretaris van Gelijke Kansen onder **N-VA** ook in ons land rechtser zijn dan voordien, maar dankzij een goede samenwerking tussen politiek en organisaties kent die verandering geen gevolgen in dit beleid en het klimaat in ons land: “Wij gaan er altijd vanuit dat er meer aanvaarding is, maar het is heel moeilijk om dat te meten. Zo durft bijvoorbeeld het aantal meldingen van holebifoob of transfoob geweld al eens stijgen. Dan bellen journalisten mij omdat ze ervan uitgaan dat er meer holebifoob en transfoob geweld is, maar dat kan je daar niet uit afleiden. We voeren al jaren campagne om incidenten te melden, ook heel kleine dingen zoals *street harassment*, waar je heel weinig tegen kan doen op juridisch vlak. En die campagnes hebben succes, dus zijn er meer meldingen, maar wil dat dan zeggen dat er meer geweld

is? Geen idee. Het is heel moeilijk om dat te weten.” Borghs wijt het verhoogd aantal meldingen ook aan een betere samenwerking met politie en justitie. Zo kan er specifiek aangifte gedaan worden van holebi- en transfoob geweld en bovendien krijgen korpsen steeds vaker vorming zodat ze de problematiek beter herkennen en er beter mee weten om te gaan.

Toch zijn er ook minder positieve evoluties op te merken in België, onder andere door de verkiezing van Trump in de Verenigde Staten. Borghs legt uit: “Er is het fenomeen van ‘homonationalisme’, waarbij rechtse, maar ook vooral extreemrechtse partijen, plotseling de strijd voor holebi- en transgenderrechten gaan gebruiken in hun verdediging van de westerse waarden, tegen andere minderheden. Dat vertaalt zich hier naar Vlaams Belang dat zijn kar heeft gekeerd en nu opeens ook holebi- en transgenderrechten verdedigt, zolang het maar dient om moslims buiten te houden. Ik denk dat dezelfde mensen die Trump aan de macht hebben gebracht hier ook sluimeren binnen extreemrechtse kringen, in mindere mate weliswaar.” Ook in de LGBT-gemeenschap zelf slaat de verrechtsing aan. Sommigen beginnen

"Er zijn wellicht evenveel transverhalen als dat er transgenders zijn"

onder invloed van nationalistisch gedachtegoed te stemmen tegen immigranten uit schrik hun verworven rechten te verliezen.

DE TRANSGENDERZAAK

Vandaag gaat in België het debat echter niet langer hoofdzakelijk over holebi's, mede dankzij een openere maatschappij, maar over transseksuelen. Dit thema heeft de laatste jaren vooral in het buitenland veel stof doen opwaaien, denk bijvoorbeeld aan de omstreden *bathroomwetten* in de VS. Over transgenderisme weet Borghs te vertellen dat het onderwerp ook in ons land nog steeds gevoelig ligt, maar dat er wel iets aan het veranderen is. "We merken al een aantal jaren, ook in de media, dat er meer aandacht is voor transgenders. Waar er vroeger heel hard

werd gefocust op transseksuelen, merken we dat er nu meer en meer aandacht is voor *genderqueer* en *genderbending* mensen: zij die zich zowel man als vrouw voelen, meer fluïde zijn, of zich met geen van de twee identificeren. Al blijft het wel heel exotisch voor de mainstream media. Die verhoogde aandacht heeft ook te maken met mensen zoals **Caitlyn Jenner** en doordat er in 'Thuis', de populairste soap in Vlaanderen, een transgenderpersonage meespeelt. Er is dan natuurlijk kritiek op de manier waarop dat wordt weergegeven, omdat het te eenzijdig is. Er zijn wellicht evenveel transverhalen als dat er transgenders zijn, maar het is wel een begin." Volgens Borghs werkt blootstelling normaliserend: "Het brengt iets binnen in miljoenen Vlaamse huiskamers waar voordien nog nooit bij transgender zijn werd stilgestaan. Transgenders blijken plots een issue waarover gepraat wordt, en dat is iets wat Çavaria alleen maar kan toejuichen."

Los van hoe de samenleving met transgenders omgaat, is er ook hulp nodig voor de transgenders zelf. Borghs: "Het **Transgender Infopunt** is hét aanspreekpunt voor de medische aspecten

waar transgenders mee te maken krijgen. Daarnaast is er de **Holebifoon**, onze hulp-en infolijn. Die belicht eerder de sociale zaken en maatschappelijke integratie. De Holebifoon is natuurlijk anoniem, maar we zien wel een stijging in het aantal oproepen die specifiek over transgenders gaan. We organiseren jaarlijks ook de T-Day ofte transgenderdag. Daar komen steeds meer mensen op af. We organiseren er workshops die heel specifiek kunnen zijn, bijvoorbeeld hoe je met je stem moet omgaan, maar andere workshops gaan dan weer gewoon over community building. We merken wel dat er steeds meer openheid is. Bijvoorbeeld na de lancering van het personage Kaat in Thuis kwamen er meer vragen en aanmeldingen om een traject te starten."

Als we vragen of Caitlyn Jenner niet als een slecht rolmodel kan worden opgevat, omdat ze als republikein tegen haar eigen rechten stemt, antwoordt Borghs het volgende: "Transgenders zijn natuurlijk hetzelfde als de rest van de bevolking: ze stemmen van extreemlinks tot extreemrechts. Iedereen heeft zijn eigen idee over wat het beste is om zijn of haar rechten te verdedigen. Als belangenor-

ganisatie proberen wij daar neutraal in te blijven. We kiezen geen politieke voorkeur, maar we weten wel welke rechten wij verdedigen. Het politiek systeem in de Verenigde Staten is ook anders dan hier. Alles zit daar voornamelijk in twee partijen. Er zijn waarschijnlijk veel republikeinen die wél voor transgender-rechten zijn, misschien kunnen mensen als Caitlyn Jenner de partij van binnenuit mee veranderen op dat vlak.”

HOLEBIFOON

Hoewel er een tendens van aanvaarding tegenover de holebi- en transgendergemeenschap lijkt te zijn, blijft de Holebifoon relevant: “Hoewel je zou denken dat het aantal oproepen daalt, blijft dat stabiel. Er is wel een shift naar het digitale contact zoals mail en chat, maar een deel van de mensen blijft bellen. Dat zijn vooral mensen die geen toegang hebben tot internet of zo niet gecontroleerd kunnen worden. De belangrijkste thema's blijven zeker de *coming out* en zelfaanvaarding. Ook al zitten we in een maatschappij die toleranter of opener is voor holebi's en transgenders, toch blijven ze in zekere zin de buitenbeentjes. Tolerantie is trouwens een vreemd woord, je wil meer dan gewoon getoleerd worden. De maatschappij blijft heteronormatief en cisnormatief: de stress die komt kijken bij het deel uitmaken van een minderheid, de druk van het anders zijn, blijft een invloed hebben. Het is misschien al iets minder, maar het blijft toch leiden tot problemen met zelfaanvaarding. Daarom blijven mensen de Holebifoon gebruiken voor een luisterend oor. Wij geven niet echt antwoorden voor een specifieke situatie, maar we luisteren wel. En daar blijkt nog altijd veel nood aan te zijn.”

RECLAME

ACADEMISCHE COOPERATIEVE VENNOOTSCHAP CVBA ACCO

Blijde inkomststraat 22, 3000 LEUVEN
Ondernemingsnummer 0403 547 615

Algemene vergadering ter zetel
op 25/04/2017 om 19u. Agenda:
Jaarverslag. Verslag Commissaris.
Goedkeuring Jaarrekening. Bestemming
resultaat. Kwijting bestuurders en
commissaris. (Her)Benoemingen en
ontslagen. (Her)benoeming commissaris.

Aanwezigheid bevestigen via
algemenevergadering@acco.be

ACHTER KLAP!

200 KAARSJES

Het Faculteitenkonvent (FK) bezette van 14 tot 16 maart het studentenplein tussen het Ufo en de Brug met het Dies Natalis pop-up festival. Het was de eerste keer dat het FK zich hieraan waagde. Eerlijk is eerlijk: het was geslaagd. Proficiat! Op de laatste dag kwam rector **Anne De Paepe** ook langs en werd er taart uitgedeeld ter ere van de 200ste verjaardag van de universiteit. De rector verbaasde die dag ook vriend en vijand door een dansje te plaatsen met student **Toon Develtere**. Op hoge hakken. In het grind.

4 UNIVERSITEITEN

U4, een samenwerking tussen universiteiten in Gent, Göttingen, Groningen en Uppsala, kwam weer eens bijeen. Ditmaal verzamelden de delegaties in Gent, zodat ze ook onze Dies Natalis zouden kunnen meepikken. Om de buitenlandse studenten kennis te laten maken met enkele aspecten van het Gentse studentenleven werd er een speciale cantus georganiseerd. Dat de Duitse delegatie goed kon drinken, vermeldden we in een vorige editie al. Dat de Zweedse delegatie dat niet kan, geven we jullie nu mee. *Fun fact*: de cantus werd volledig betaald door de Afdeling Internationalisering van de UGent.

37 DOORZETTERS

Ooit al eens van Oostende naar Gent gewandeld? En ooit al eens van Oostende naar Gent gewandeld terwijl je een vat vooruit rolde? Studentenclub Dionysus kan op beide vragen positief antwoorden. Zondagnacht vertrokken de deelnemende studenten vanuit Oostende en maandag om 20u45 kwamen de 37 doorzetters, en het vat, toe aan café Bierologie. Denk alsjeblieft aan dit verhaal wanneer je de volgende keer aan het vloeken bent bij het beklimmen van de Blandijnberg.

DIY DRAG

IN DE SCHADUW VAN RUPAUL

Professioneel make-upartiest (MUA) zijn, het is een job als een ander. Of toch niet? Als u bij het zien van de cover en de foto's op deze pagina denkt 'Kan ik dat ook?' dan is het antwoord waarschijnlijk 'neen'. Wilt u het toch proberen, dan is het mogelijk nuttig om de tips hieronder te lezen.

DOOR LAURA MASSA

Drag make-up is immers niet zomaar wat poeder op je neus deppen. Er komen plamuurmessen, pritt, en andere rare substanties aan te pas. Gelukkig hadden we voor de gelegenheid hulp van een professionele MUA, **Tom Vandewalle**. Hij nam onze Chef Wetenschap voor deze editie onder handen, met het gekende resultaat tot gevolg. Tom is zelf al meer dan tien jaar bezig met make-up en is een volledige autodidact. Dat betekent dat hij nooit een opleiding heeft gevolgd en dat ervaart hij niet als een beperking. "Door veel te experimenteren bouw je ervaring op. Bij mij begon dat op weekend in de Ardennen. Het opzet was een verkleedpartij waar mannen vrouwen moesten zijn en vice versa. Een bevriende professionele schminkster heeft mij toen de knepen

van het vak geleerd. Op den duur heeft zij gezegd dat ik al beter was dan zijzelf" (*lacht*).

"Tutorials maken is een job op zich"

Van het een kwam het ander, en ze bouwden samen een professionele studio uit: Bonnie & Clyde Studios. De vraag naar professionele make-up is volgens Vandewalle enorm. Samen bezoeken ze alle Europese mode-events en sporadisch eens een event in de VS. "Ik ben niet zo competitief ingesteld", vertelt Vandewalle.

"Ik kick er bijvoorbeeld niet op om bekende mensen te maquilleren." Door boeken te lezen en tutorials te kijken, leert Vandewalle nog continu bij. In zijn vrije tijd maakte hij ook al filmpjes, maar het kwam nooit in hem op om daar iets mee te doen. Zelfs nu gaat zelf tutorials ineenknutselen hem te ver. "Het is een job op zich. Dat zou te veel tijd vragen."

Het zotste wat hem als MUA-artiest al overkomen is? "Ooit nam ik deel aan een fotowedstrijd, georganiseerd door de MUA van de clip 'Thriller' van **Michael Jackson**. De opdracht was om een look te creëren, geïnspireerd op die clip, en ik heb daar dan mijn eigen versie van gemaakt. Van alle inzendingen in de wereld heb ik uiteindelijk die wedstrijd gewonnen."

VIJF TIPS

1. Goed scheren, zeker als u goed voorzien bent van baardgroei. Ook stevige wenkbrauwen kunnen problemen vormen.
2. Werk van boven naar onderen. Poeder is immers onderhevig aan zwaartekracht.
3. *Sissy that walk!* Loop zo vrouwelijk mogelijk.
4. Zorg dat de overgang van hoofd huid naar pruik goed gecamoufleerd is.
5. Zoek een nieuwe naam.

Indien je interesse hebt in make-up workshops: bezoek de website www.bonnieandclydestudios.be

AUSPICE. GULIELMO. LACAD. CONDITORE. POSUIT. SIOG. INCCENTII

UGENT STAAT VOOR PAAL, NET ALS DE AUTEUR VAN DIT ARTIKEL DIE GEEN FOTO'S HAD MEEGESTUURD WAT ONS NOOPTE TOT LAST-MINUTE IMPROVISATIE EN SLECHTE ONDERSCHRIFTEN.

TRANSGENDER(WAN)BELEID

Hoewel de Universiteit Gent sinds september een beleidskader voor transgenders heeft, lopen er nog steeds een aantal zaken spaak. We gingen praten met een studente die zelf transgender is over de moeilijkheden die zij ondervond.

DOOR SELIN BAKISTANLI
ILLUSTRATIE ARTHUR JOOS

Er zijn naar schatting zo'n 300.000 transgenders in België. De Beleidscel Diversiteit en Gender vermoedt dat er nog geen 100 transgenders aan de UGent studeren, maar slechts een tiental is geregistreerd bij de Beleidscel. Toch heeft de universiteit een beleidskader voor transgenders goedgekeurd. Velen lijken hier echter niet van op de hoogte te zijn.

GEEN BELEID? OF WEL? OF NIET?

Op de site van de Beleidscel Diversiteit en Gender staat heel veel info, netjes onderverdeeld in categorieën en linkjes. Onder 'Gender' zien we dat het kopje 'HOLEBI- en Transgenderbeleid' al aangemaakt is, maar toch is er geen link die ons daadwerkelijk ergens naar verwijst. De Beleidscel legt uit dat er weldegelijk een beleidskader is aan de Universiteit Gent, maar dat de website nog niet is aangemaakt. De discussienota waarin de Beleidscel Diversiteit en Gender een beleidskader voor transgenders aan de UGent aanreikt is op 2 september 2016 goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de universiteit.

De nota stelt dat de UGent een proactief transgenderbeleid nastreeft waar er in de eerste plaats naar gestreefd wordt om structurele discriminatie te bannen.

Daarnaast wordt er ingezet op open communicatie en sensibilisering. Dat de UGent hiermee het voortouw zal nemen binnen het hogeronderwijslandschap is niet onbelangrijk en werd ook op de vergadering van de Raad van Bestuur aangehaald. Om de nota dan wat meer kracht bij te zetten is op de vergadering besloten om over het document te stemmen, waar het aanvankelijk enkel de bedoeling was om de nota te bespreken. We waren dan ook verbaasd dat noch het bestuur, noch de universiteit naar buiten is getreden met deze inspirerende en bijna unaniem goedgekeurde – slechts één bestuurslid stemde tegen – beleidsnota.

Ook Jana, zelf transgender en studente Logopedie aan de UGent, stuitte op een gebrek aan informatie tijdens haar online zoektocht. "Toen ik op de website van Diversiteit en Gender keek zag ik transgenderbeleid staan, maar ik kon er niet op klikken. Ik vond dat toen vreemd, maar het is al meer dan een half jaar zo", legt ze uit. "Ik wist dus niet dat de UGent een beleid had en vind het een beetje jammer dat ze er niet mee hebben uitgekapt dat ze zo vooruitstrevend bezig zijn."

WHAT'S IN A NAME?

Toch bleef Jana niet bij de pakken neerzitten: in de veronderstelling dat ze nergens terecht kon is ze zelf beginnen rondmailen. "Omdat ik nergens vond wat ik moest doen, dacht ik eerst dat ik een bijzonder statuut moest aanvragen. Na heel wat heen-en-weer gemail bleek dit verkeerd. De mensen die het bijzonder statuut regelen stuurden mij door naar mijn opleiding zelf. Daar zeiden ze dat ze er rekening mee gingen houden, maar

dat ik zelf mijn profen moest inlichten. Daarnaast zeiden ze ook dat mijn officiële naam bewaard blijft op alle officiële documenten, maar ze gebruikten die naam ook nog steeds op niet-officiële documenten."

Jana raadt de universiteit dan ook aan om een duidelijk onderscheid te maken tussen officiële en niet-officiële documenten. "Ik

"Wat heb je aan een voorkeursnaam als die nergens gebruikt wordt?"

snap dat het belangrijk is voor officiële documenten zoals diploma's en examens dat de juiste naam vermeld wordt. Niet-officiële documenten en documenten die op Minerva gepubliceerd zijn en openbaar zijn voor iedereen moeten de voorkeursnaam gebruiken", legt ze uit. De voorkeursvorm van voornaam is een mogelijkheid die de UGent biedt voor bijvoorbeeld transgenders om een extra naam toe te voegen aan hun naam. Toen Jana hiernaar informeerde en haar voorkeursnaam doorgaf, werd dit enkel aangepast op Minerva. "Toen ik vroeg of dit ook op mijn e-mailadres, studentenkaart, groepslijsten en zo kon, vertelden ze me dat dit niet mogelijk was. Wat heb je aan een voorkeursnaam als die nergens gebruikt wordt? Het is heel confronterend

als je oude naam voor iedereen zichtbaar is in een openbaar document.”

Inmiddels gaat ze officieel als Jana door het leven, maar zelfs na de naamswijziging bleef de administratieve rompslomp duren:

"De UGent kan iets leren van haar studentenverenigingen"

toen ze vorige week in het Ufo om een nieuwe studentenkaart ging, gewapend met haar nieuwe identiteitskaart, vertelde men haar dat dit niet zomaar kon. "Ik had mijn identiteitskaart mee, ze konden kijken naar de rijksregisternummers die hetzelfde waren, maar toch was het niet mogelijk. Ik moest terugkeren met een bewijs van mijn naamswijziging." Ze klaagt dan ook het gebrek aan begrip aan dat ze gedurende het hele proces heeft gekregen vanuit de UGent.

SPIEKBRIEFJE

"Transgenders krijgen in het UZ een genderpasje. Hier staat een oude en een nieuwe foto op, en worden de twee namen vermeld", vertelt Jana. "Op examens heb ik die mee. Soms denken ze dat het een spiekbriefje is, maar hoe moet ik anders bewijzen wie ik ben als ik niet lijk op de persoon die op mijn studentenkaart staat? Het is vermoeiend om bij het afgeven van een examen telkens opnieuw uit te leggen waarom dit zo is."

Daarom raadt ze de universiteit aan om op zijn minst de mogelijkheid te bieden om de studentenkaart aan te passen: "Laat die representatief zijn. Zet er desnoods een dubbele naam op, maar geef de optie om die naam erop te zetten. Nu is dit er niet

en is identificatie bij examens moeilijker. Op andere onderwijsinstellingen, zoals de HoWest is dit wel mogelijk. Nochtans maakt HoWest deel uit van de AUGent (Associatie Universiteit Gent, red.)."

WAT JE VAN STUDENTEN LEREN KAN

Jana is praeses van Urgent.fm, de studentenradiozender van de Universiteit Gent. Ze was al actief bij Urgent.fm voor haar *coming out*, die naar eigen zeggen heel goed onthaald werd. "Het administratieve was meteen in orde, ik kreeg een nieuw domeinadres en de vrijwilligerslijst is ook snel aangepast. Na twee dagen was alles geregeld", duidt ze op de vlotte aanpak. "Daar kan de UGent misschien nog iets van leren."

Ook in de Vergadering der Konventsvoorzitters (VKV), waar Jana lid van is namens Urgent.fm, reageerde iedereen er goed op. Het enige wat wel nog steeds een probleem was, is het controlepaneel van de Dienst Studentenactiviteiten, waar ze enkel toegang toe kreeg met haar oude naam. "Ik heb duidelijk doorgegeven hoe het zat en welke naam ik heb, maar ze bleven mijn oude naam gebruiken. Pieter (De Pauw, de studentenbeheerder, red.) heeft bijvoorbeeld ook mijn aanvraag voor een bijzonder statuut als konventsvoorzitter ingediend onder Jana, maar de UGent heeft het statuut op mijn oude naam gezet. Er wordt dus wel initiatief genomen vanuit de VKV en Pieter, maar de UGent kaatst dit terug en het is stom dat het zo moet lopen", betreurt Jana.

PROGRESSIEF EN VOORUITSTREVENDE

In mei 2016 lanceerde Stad Gent het **Regenboogactieplan**, waarin acties opgenomen zijn om van Gent een holebi- en transgendervriendelijke stad te maken. De transgenderproblematiek

is zeer actueel, en niet enkel in België. Jana's verhaal toont maar enkele van de pijnpunten aan waarmee transgenders te maken krijgen, ook in progressieve en vooruitstrevende steden als Gent. Hopelijk kan het proactieve transgenderbeleid dat de UGent voor ogen heeft hier verandering in brengen.

De discussienota omvat drie speerpunten om transgender studenten en medewerkers in staat te stellen om zonder hindernissen te studeren en te werken aan de UGent. Een eerste is het erkennen van een derde genderaanduiding, zijnde 'X'. Ten tweede willen ze het gebruik van de nieuwe voornaam in niet-officiële communicatie mogelijk maken. De UGent erkent de structurele discriminatie tegenover transgenders en wil daarom de hierboven vermelde voorkeursnaam mogelijk maken op alle niet-officiële documenten, zoals op studentenkaarten. Daarnaast zou het ook mogelijk worden om de voorkeursnaam op examens te vermelden. Ten derde wil de universiteit inzetten op sensibilisering en beeldvorming.

De nota van de Beleidscel Diversiteit

"Laat studentenkaarten representatief zijn"

en Gender eindigt met de gevlugelde woorden "De UGent neemt een voortrekkersrol op en moedigt andere hogeronderwijsinstellingen aan om een transgenderbeleid uit te werken". Misschien is het dan ook geen slecht idee om eindelijk met dit beleidskader naar buiten te treden, niemand raakt immers geïnspireerd door een verborgen tekst.

WEINIG SEX, VEEL CITY

DOOR ELLEN DE WANDELEER

Seksuele opvoeding, het behoort voor veel van mijn leeftijdsgenoten al tot een ver verleden. Vandaag is er echter meer nood aan een ruimere invulling van die lessen dan vroeger. Dat bleek uit een persbericht dat Sensoa samen met de Vlaamse Scholierenkoepel verspreidde begin maart. “Er wordt heel veel aandacht besteed aan de voortplantingsorganen, soa’s en zwangerschappen”, zei **Boris Cruyssaert** van Sensoa in *De Morgen*. “Dat is natuurlijk belangrijk, maar het is een must dat er tijdens die lessen ook aandacht besteed wordt aan de beleving van seksualiteit, zoals verliefdheid en gevoelens.” Als leerkracht plastische opvoeding, geschiedenis én maatschappelijke vorming kan ik me daar volledig in vinden. Toen ik een paar weken geleden van een jongen de opmerking kreeg dat een maagdenvlies toch ‘een echt vlies is dat je moet doorbreken, als een poortje?’, viel m’n mond open van verbazing. Uit zulke vragen bleek hoe weinig mijn leerlingen wisten van alles wat bij seks komt kijken: relaties, emoties, anatomische correctheden. Hoe raak ik niet zwanger? Wat is het verschil tussen maandstonden en bloeden tijdens de eerste keer? Kan een vrouw klaarkomen? Mijn leerlingen vertelden dat ze elk jaar al seksuele opvoeding hadden gehad, maar dat veel persoonlijke vragen de weg niet hadden gevonden naar de leerkracht.

Het is niet simpel, lesgeven over relaties en seksualiteit in een multiculturele samenleving. Ik sta in twee beroepsscholen in het centrum van Gent. Het Turks, Arabisch en Bulgaars floreert op de speelplaats en de islam is de meest voorkomende godsdienst. Dat creëert mogelijkheden, maar ook enkele barrières, vooral op relationeel vlak. *‘We moeten toch pas iets weten over seks als we trouwen?’* Wat moet een relatie voor jou zijn? Wat is liefde? Al snel merkte ik dat zelfs simpele vragen zoals deze toch wel wat schaamte teweegbrachten. Als het over seks en vertrouwen ging, kwam al snel ‘Temptation

Island’ de kop opsteken. *‘Want dat is toch de manier om te kijken of het vertrouwen er nog écht is?’*, zei één van m’n jongens. Ik kan het ze niet kwalijk nemen – hun wereld speelt zich af op Instagram (Live), televisie en Facebook. Ze leren geen mensen meer kennen op straat, maar potentiële vriendjes bieden zich aan in de vorm van een vriendschapsverzoek op Facebook.

"Openheid vormt de sleutel tot meer communicatie, en dat is wat de samenleving nodig heeft"

Als meisje een eerste stap zetten? *‘Mevrouw, zijt ge zot, da’s echt wel de taak van de man.’*

Vrouwelijk plezier was onbekend terrein. We hadden het intussen al over porno, masturberen en erogene zones gehad, dus vond ik dat ik een nieuw bommetje kon droppen onder de vorm van een stelling: *‘Vrouwen kunnen geen orgasme krijgen.’* Ik dacht intussen dat m’n gasten het woord ‘orgasme’ wel zouden kennen, maar niets bleek minder waar: een orgasme was een moeilijk woord, en m’n leerlingen waren er ook zeker van dat vrouwen inderdaad géén orgasmes konden krijgen. Iemand vergeleek een orgasme met *‘dat is toch wanneer er bloed uit de vagina komt?’* Liever niet, Omar, maar bedankt. Een lezing over de clitoris en de vagina volgde. En maar luisteren en giechelen.

Hoe schattig deze bevindingen ook lijken, ze stellen me ook een beetje teleur. Ik hoop maar dat m’n vrouwelijke én mannelijke leerlingen, uit welk geloof dan ook, ooit de kans vinden om te experimenteren en te kiezen voor genot. Dat ze weten hoe ze elkaar moeten plezieren – of het nu tijdens de huwelijksnacht of ervoor is – en dat ze leren hoe ze kunnen blijven bouwen aan een relatie, met geven en nemen. Ik vermoed dat er mensen zijn die bij het lezen van dit artikel beseffen dat ze ook nog niet alles weten, en da’s oké. Openheid vormt wel de sleutel tot meer communicatie, en dat is wat de samenleving, mooi gemengd en gekleurd, nodig heeft. Op alle vlakken.

BRIEF VAN RIK VAN DE WALLE

DOOR WOUTER DE RYCKE

Beste Guido,

De kaarten zijn eindelijk geschud. Twee duo's zijn opgekomen voor de rectorverkiezingen. Twee duo's zullen de komende weken het beste van zichzelf geven. Twee duo's zullen debatteren over het pad dat we gezamenlijk de komende vier jaar willen volgen. Veel mensen hadden het nochtans niet zien aankomen. De deadline voor de kandidaturen kroop dichterbij, en lang leek het erop dat Ik en Mieke de enige kandidaten zouden zijn. De verkiezingen beloofden slechts een formaliteit te worden.

En toen kwam jij.

In mijn omgeving stapten velen op mij af om naar mijn reactie te peilen op het nieuws dat het plots toch allemaal niet meer zo zeker leek. Ze dachten dat ik boos zou zijn. Teleurgesteld. Misschien zelfs een beetje gefrustreerd. Mijn antwoord was in alle gevallen dezelfde. Namelijk dat ik dacht dat ze mij beter kenden. Wat zijn verkiezingen namelijk zonder democratie? Wat voor geloof kunnen onze studenten hechten aan onze universiteit wanneer het lijkt alsof de verkiezingen van bovenaf door een stelletje insiders bijeenbedisseld werden op basis van een oude en bittere tegenstelling tussen katholiek en vrijzinnig? Komaan zeg, dit is toch de negentiende eeuw niet meer! Ik ben een man van mijn tijd. Ik geloof in een eerlijke en inhoudelijke strijd los van alle dogmatiek. En ik ben oprecht blij dat ik alsnog de kans heb gekregen die uitdaging aan te gaan. Het is natuurlijk wel zo dat we nu twee katholieke rectoren op rij gehad hebben, nadat Freddy Mortier bij de vorige verkiezingen zo onverwachts gepasseerd werd. Maar stel je eens voor, Guido, puur als gedachte-experiment, dat er daadwerkelijk mensen achter de schermen actief zijn geweest. Die zouden toch wel erg veel invloed moeten hebben? En machtige vrienden. Om ervoor te kunnen zorgen dat er maar één kandidaat van hun voorkeur zou zijn. Waar er de vorige verkiezingen maar liefst zeven waren. Je ziet ook wel dat zo iets voor een normale mens absurd overkomt, Guido. Meer iets voor een Marc Peeters. Maar als we nu toch even doorgaan in onze theorie – ik laat mij soms wat meeslepen door mijn eigen enthousiasme, Guido, je zal me moeten vergeven – dat zo iets zich toch heeft voorgedaan. Dan zouden die mensen toch wel erg kwaad moeten zijn op jou en je vette tsjevenpens die zich als een onnozel *keuterboerke* gemengd hebt in zaken die hij niet begrijpt. Die mensen zouden het je misschien erg moeilijk kunnen maken in het leven. Gelukkig dat het maar een gedachte-experiment is, Guido.

Neen, ik sta te popelen op de kans om het op te nemen tegen een capabele kandidaat. Je bent decaan geweest van de bio-ingenieurs. En nu ben je voorzitter van de Commissie Ontwikkelingssamenwerking. Dan moet je wel nogal wat – vergeef me mijn taal – zwarte medemensen kennen? Nietwaar? Ongetwijfeld laat ik mij nu wat meeslepen door mijn enthousiasme, maar misschien ken je ook – het is wat fout, ik weet het, hoe kun je nu alle zwarte mensen kennen? – die grote zwarte man die de laatste tijd in je straat staat? Heeft je vrouw je niks verteld? Over die grote zwarte man die plots zijn grote zwarte handen op haar schouders legde in de supermarkt, niks zei, en haar vervolgens stilzwijgend naar huis volgde? Die enorme neger met de enorme negertong en de enorme negerlul die nu zo stil voor jouw huis staat en je vrouw haar slipje geroken heeft? Wat ik wil zeggen is dat je ervaring goud waard is, Guido.

Wat ik evenwel het meest aan jou bewonder, Guido, is dat je een familieman bent. Die vier schatten van kinderen van jou. Je moet erg trots op ze zijn. En terecht. Zo snoezig hoe ze elke dag rond 16u30 langs die steenweg naar huis fietsen. Maar stel je eens voor... Dat nauwe fietspad... Een rakelings scherpende vrachtwagen ... Kleine lijfjes op koud asfalt ... Mijn hart breekt, Guido. Maar hoor mijn verbeelding bezig. Je weet dat ik mij soms wat laat meeslepen door mijn enthousiasme.

Je bent een gelukkig man, Guido. Koester dat.

Warme groeten,

Rik

DE GLEUF

“Een politieke wetenschapper moet de politiek op zo’n objectief mogelijke manier kunnen bestuderen”, zo zette Carl Devos het academiejaar 2016-2017 in. Vandaag was deze objectiviteit echter ver zoek. Mag een student politieke wetenschappen niet verwachten dat hij de mogelijkheid krijgt om de vaardigheden te verwerven om politiek objectief te studeren? Studenten die pogen de lessen aandachtig te volgen weten een aankondiging voor een studentenactiviteit hier en daar zeker te smaken. Aan een resem stunts van (extreem-)linkse studenten die een mars voor solidariteit komen propageren aan de hand van een interactieve politieke actie en vervolgens diens lestijd te ontnemen, hebben zij zeker géén boodschap.

RECHTSTAAN, SLOGAN SCANDEREN, FILMEN. NORMALE GANG VAN ZAKEN?

Een aantal verenigingen komen hun komende evenementen aankondigen, reeds vijf minuten passeren ... Vervolgens komt Comac aan de beurt. Iedereen kent het wel: Comac met hun partijpolitieke propaganda. Maar deze keer gingen ze een stapje verder: in plaats van slechts hun evenement aan te kondigen, wou men weten of de aanwezigen het al dan niet eens waren. Aanvaardbaar, maar bovendien vroeg men aan de aanwezigen om recht te staan en de populistische slogan “Solidariteit kent geen grenzen, vluchtelingen zijn ook mensen” te scanderen. Waarop enkele studenten

terug gingen zitten. De kers op de taart? De hele zaal wordt (zonder enige vorm van toestemming) op beeld vastgelegd en voorts gaat hun Facebook- en Twittertrein. Ook de mensen die liever niet deelnamen zijn overduidelijk herkenbaar in het filmpje en worden de mogelijkheid tot neutraliteit ontnomen. De mensen die niet akkoord waren of simpelweg niet wensten deel te nemen, kregen geen kans om de zaal te verlaten.

EEN ANDERE MENING = GEEN HART

Iedereen heeft recht op vrijheid van meningsuiting, maar er zijn ook mensen die graag objectief blijven. Die noch links, noch rechts zijn. Het is niet omdat je blijft zitten dat je in een bepaald hokje hoort. In plaats van de dialoog te durven aangaan, stelt men dan bijzonder rigide: “Iedereen die akkoord is met Theo Francken heeft geen hart, iedereen die geen mening heeft ook voor mijn part”. Een andere mening blijkt een slechte mening te zijn. Enige vorm van tegenspraak blijkt moeilijk te liggen bij sommige leden van Comac. Intolerantie onder de zelfverkleerde tolerantanten. Elke student heeft naast recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op het vrijwaren van zijn neutraliteit.

Ondergetekend student
politieke wetenschappen Jan
Vanhove, tevens NSV!er.

Zelf een lezersbrief schrijven? Stuur dan een mail met als onderwerp “lezersbrief” naar schamper@schamper.ugent.be of een brief naar Schamper.

Rectoerverkiezingen

#UGENTKIEST

Rectordebat
30 maart - 20u

Eerste Stemronde
19 - 21 april

www.ugentkiest.be

INQUIZITIE

BIO-INGENIEURS- WETENSCHAPPEN

Ook al bevinden ze zich mijlenver van onze eigen redactie, de bio-ingenieurs kunnen we tijdens onze InQuizitie niet overslaan. Niemand minder dan prof Bernard De Baets was moedig genoeg om het, in ruil voor een Tripel Karmeliet, op te nemen tegen Maxim Caby, voorzitter van studentenraad StuBio en tevens een fervent quizzer.

door Selin Bakistanli en Kasper Van Parys

lay-out door Selin Bakistanli en
Maxim Lippeveld

HET GETAL VAN DE WEEK: 1764,10

Eind vorig academiejaar was er onenigheid tussen de studenten en het universiteitsbestuur: de inschrijvingsgelden voor de master-na-masters (ManaMa's) zouden fors stijgen. De goedkoopste ManaMa zou voortaan 1764,10 euro bedragen. De Vlaamse overheid financiert namelijk enkel de basisopleiding, bestaande uit een bachelor en een master, de ManaMa's worden gezien als extraatjes die de studenten voor hun eigen rekening moeten nemen. Op de faculteiten waar er nog steeds eenjarige master-na-bacheloropleidingen (ManaBa) zijn worden eenjarige ManaMa's echter gezien als een vervollediging van die initiële basisopleiding. Dankzij het protest en het daaropvolgende overleg tussen de studentenvertegenwoordigers en het bestuur werd besloten om de inschrijvingsgelden voor die ManaMa's niet te verhogen dit academiejaar. Er zou tijdens dit overgangsjaar ook gezocht worden naar een oplossing voor de faculteiten in kwestie: de Letteren en Wijsbegeerte, de Economie en Bedrijfskunde en de Politieke en Sociale Wetenschappen. Dit werd echter niet gedaan en de oplossing is dus nog steeds niet in zicht. De debatten over de prijs van de eenjarige ManaMa's werden weer geopend en zullen binnenkort aan bod komen op de Onderwijsraad. We volgen de ontwikkelingen op de voet.

door Selin Bakistanli

Oplossingen:

Justus von Liebig
Monet - Grietze Wolven - Negen -
Universiteitsforum - Canberra -
L'Oiseau Bleu - Romantje Schotte -
GroenLinks - Walter De Buck -

cartoon door Paulien van der Wel

Prof Bernard De Baets

Maxim Caby

Hoe heet de partij van Jesse Klaver?

"Geen idee, maar aan de naam te horen zal het een Nederlandse partij zijn, en iets vreemds misschien. Partij voor de Dieren?"

"Goeie vraag. GroenLinks?"

Hoe heet de zanger van het Gentse volkslied 't Vliegerke'?

"Walter De Buck."

"Ah, hij is onlangs gestorven, hé? Nee, ik kom er niet op."

Hoe heet het boek van de allereerste Belgische Nobelprijswinnaar literatuur, Maurice Maeterlinck?

"Had ge de naam gevraagd, ik had het kunnen zeggen, maar het boek zal wat anders zijn. Ik zal u het antwoord schuldig moeten blijven."

"L'Oiseau Bleu."

Hoe heet de huidige Miss België?

"Nee, er is weer heel wat controverse rond geweest. Racistische opmerkingen of zo. Maar ik ben blij dat ik haar naam vergeten ben."

"Lente?"

Waarvoor staat 'UFO' in de universitaire context?

"Universitair forum."

"Universitair Forum Onderwijs?"

Wat is de hoofdstad van Australië?

"Dat is een instinker waarschijnlijk. Sydney, maar dat zal het niet zijn."

"Canberra."

Wie schilderde de 'Waterlelies'?

"Dat zal weer een instinker zijn. Manet of Monet. Ik denk dat het Monet is."

"Van Gogh?"

Wat is de naam van de Turkse extreemrechtse groepering die onlangs wou samenkomen in Genk?

"PKK is het niet, dat zijn brave Koerden. Het is niet Gülen, dat zijn ook onschuldige mensen. Göcen?"

"HPK, PPK, zoiets?"

Hoeveel cirkels telt de hel van Dante uit zijn Inferno?

"Als wiskundige ga ik moeten gokken. Zeven lijkt mij een mooi getal voor zoiets."

"Vijf?"

Wie was de uitvinder van de kunstmest die eveneens zijn naam leende aan een chemische koeler?

"Geen flauw idee. Mijn sector niet, hoor. Neen, dat zal de student van onze faculteit wel weten."

"Geen idee."

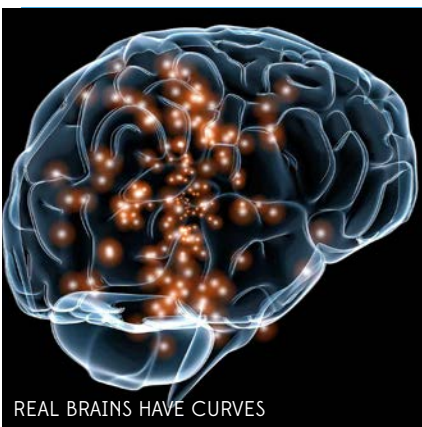
YOUTUBE IS THE BOMB

Jarenlang werden ze onder topgeheim in kluizen bijgehouden, maar nu staan de beelden van meer dan 200 atoomtesten door de Verenigde Staten tussen 1945 en 1962 gewoon op uw geliefkoosde filmpjessite. De testen werden telkens met meerdere camera's vastgelegd, wat zo'n 10 000 filmpjes als resultaat oplevert. Een deel daarvan werd inmiddels van onder het stof en uit hun blik gehaald.

De organische films worden digitaal gekopieerd alvorens ze volledig ontbonden zijn. Er wordt gehoopt dat de beelden op YouTube afschrikwekkend zullen werken: wie ziet hoe krachtig de vrijgekomen energie is en hoeveel zo'n atoombom kan vernietigen, zal hopelijk niet bereid zijn om zelf ooit atoombommen in te zetten.

DIT IS GEOPOLITIEK, GROEN!

REAL BRAINS HAVE CURVES

LEVEN NA DE DOOD

In Canada werden vier patiënten op *intensive care* - die niet meer gered kon worden - losgekoppeld van de apparaten die hen in leven hielden, terwijl onderzoekers hun hartactiviteit, bloeddruk, zuurstofniveau in het bloed en hersenactiviteit bijhielden. Bij drie patiënten viel de hersenactiviteit al weg voor het hart stopte met kloppen, maar bij de vierde werd tot tien minuten later nog activiteit in de hersenen gemeten. Er

werden deltagolven vastgesteld, een soort hersengolf die aanwezig is wanneer we diep slapen. Aangezien de bloedcirculatie al gestopt was, is er nog geen verklaring gevonden voor de hersenactiviteit. Het aantal onderzochte patiënten is klein en dus mogen de resultaten niet veralgemeend worden, al is het wel een belangrijke ontdekking die vraagt om vervolgonderzoek.

SPINNEN SPANNEN DE KROON

Spinnen zijn talrijk aanwezig op deze planeet, maar nagaan hoeveel ze eten is niet zo eenvoudig. Ze leven vaak op verborgen plaatsen en zijn overdag niet erg actief. Toch is er nu een schatting naar de eetlust van onze lieve vriendjes: spinnen zouden jaarlijks zo'n 400 tot 800 miljoen ton prooidieren verorberen. Om je een idee te geven hoeveel dat is: mensen eten jaarlijks zo'n 400 miljoen ton vlees en

vis. Het grootste deel van hun voeding bestaat uit insecten, maar de grotere tropische spinnen lusten ook al eens graag een kikker, slang, vogel, vleermuis of vis. Spinnen dragen zo hun steentje bij aan het behoud van het evenwicht in de natuur, maar 'Circle of Life' is meer dan alleen een Disneyliedje: spinnen worden zelf ook gesmaakt door heel wat organismen.

IEDEREEN VERDIENT LIEFDE

GENDERDYSFORIE ALS SPECTRUM

MEDISCHE ACHTERGROND BIJ TRANSGENDER PERSONEN

Identificatie met een ander geslacht is geen verhaal van 'aan' of 'uit'. Of je je al dan niet thuis voelt binnen je eigen gender moet bekeken worden als een breed spectrum.

DOOR SUZANNE GROOTVELD, MARTHE THYS
FOTO'S JOZEFIE WIJNANTS

Waar genderdysforie vandaan komt en welke oplossingen er geboden worden, is een gebied waar al veel onderzoek naar gedaan is. Zo ook aan het UZ in Gent. We zaten samen met Prof. dr. **Guy T'Sjoen** (endocrinoloog en diensthoofd van het Centrum voor Seksuologie en Gender aan het UZ) en Prof. dr. **Gunter Heylens** (psychiater en eveneens actief als coördinator van het CSG aan het UZ) voor een gedachtewisseling rond het thema.

TRANSHORMOON

Wat houdt genderdysforie precies in en wat is het verschil tussen transseksualiteit en transgenderisme?

Heylens: "Er worden veel verschillende termen gebruikt. We zijn een aantal jaren geleden losgekomen van het concept 'transseksualiteit'. Vroeger was er een zeer binaire visie, je was transseksueel of je was het niet. Inmiddels bekijken we het meer als een spectrum. Dit kan ook veranderen in de loop van het leven. Velen hebben ambigue gevoelens over hun gender, zonder zich daar slecht over te voelen. Wij behandelen mensen die in het extreme uiteinde van dit spectrum zitten. Mensen die er last van hebben en niet meer zo verder willen en kunnen leven. Dit zijn mensen met genderdysforie, wat

een aparte categorie is. Transgenderisme is een bredere term dan transseksualiteit, waardoor we de term transseksueel hebben laten vallen."

T'Sjoen: "Er bestaan ook mensen die hormonen bestellen op het internet, wat natuurlijk ook niet aan te raden is, maar ze vinden de stap om naar de dokter te komen nog veel te groot. Onze patiënten zijn nog maar het topje van de ijsberg. Er kampen veel meer mensen met dit probleem."

Ziet u hier mensen die online hormonen hebben besteld, waarbij het misliep?

T'Sjoen: "Nee, ernstige complicaties zien we zelden. Wat wel problemen geeft, zijn mensen die hun lichaam aangepast hebben door het gebruik van siliconen. Dat gebeurt in Vlaanderen gelukkig niet zoveel, maar in Zuid-Amerika bijvoorbeeld wel. Door deze siliconen kan je een chronische infectie oplopen. We willen mensen duidelijk maken dat je niet die weg moet inslaan, onze faciliteiten zijn enorm laagdrempelig. Ik ben zelf ook niet de kwaadste endocrinoloog (*lacht*). Mensen zijn welkom hier."

Heylens: "Er zijn wel nog steeds veel misverstanden over de procedure, de selectie en uiteindelijk het groene licht voor een behandeling. Het is eerder uitzonderlijk dat een transgender geen akkoord krijgt voor een behandeling. In de gevallen waarbij dit wel gebeurt heeft het voornamelijk te maken met andere factoren dan de genderdysforie, zoals ernstige sociale problematiek. Hier bieden gespecialiseerde zorg en begeleiding een oplossing."

Klopt het dat een transvrouw door de hormoonbehandeling emotioneler wordt, en de transman agressiever?

T'Sjoen: "Het verhaal van de transvrouw die behandeld wordt met oestrogeen en daardoor emotioneler wordt, klopt volgens mij. Ik heb zelf genoeg verhalen gehoord over transvrouwen die naar het nieuws kijken en sneller dan voorheen in tranen uitbarsten. Na onderzoek gedaan te hebben bij een grote groep van transvrouwen was dat toch een van de subjectieve klachten die consistent gerapporteerd werd. Voor de

"Velen hebben ambigue gevoelens over hun gender, zonder zich daar slecht over te voelen"

transmannen hou ik niet zo van het woord agressief. Het is helemaal niet zo dat ze ineens mensen in elkaar slaan of deuren intrappen. Assertiever is dan misschien een betere benaming."

Heylens: "Ook prikkelbaarheid kan voorkomen, voornamelijk in de eerste maanden na opstarten van de behandeling. Het is een klassieke bezorgdheid van patiënten en familie, dat er sprake zou zijn van een verandering in het karakter. We kunnen hen geruststellen dat dit niet het geval is."

TRANSMANAGEMENT

Waar ligt de drempel voor u bij een medische behandeling?

Heylens: "Wanneer mensen goed

OH MY GOD BECKY LOOK AT HIS BUTT

geïnformeerd zijn en vragende partij zijn, gaat het vlot. We gebruiken ter bevestiging van de diagnose en ook in het kader van wetenschappelijk onderzoek een aantal vragenlijsten die genderdysforie en andere psychosociale factoren in kaart brengen. Dit is nuttig, maar in regel is het via gesprekken vaak wel duidelijk genoeg om een diagnose te stellen.”

T'Sjoen: “Maar we kunnen geen bloedafname of hersenscan gaan doen die de diagnose al dan niet bevestigt.”

Heylens: “Er zijn onderzoeken die aantonen dat er een biologische oorzaak aan de basis ligt van genderdysforie; het komt niet uit de lucht vallen. Er is waarschijnlijk voor een deel een genetisch vastgelegde oorzaak die ergens in de hersenontwikkeling - waarschijnlijk zelfs voor de geboorte al - verschillen veroorzaakt. Hierdoor zien de transgenderhersen er net iets anders uit dan die van het bijhorende biologische geslacht. Dat betekent natuurlijk niet dat we iedereen onder de hersenscan gaan leggen. Dit is ten eerste onbetaalbaar en ten tweede zouden we bij een aantal mensen deze bevindingen niet aantreffen, omdat de groep niet zo homogeen is. Er zit van alles tussen de biologische voorbeschikking en het uiteindelijk uiten van genderdysforie. Maar het is zeker een belangrijke vaststelling.”

T'Sjoen: “Mensen komen meestal ook met een zelfdiagnose in de eerste plaats. Dan zou het bijzonder zijn als wij een hersenscan of een bloedtest zouden doen om dan te zeggen dat het niet klopt. Dat is alsof ik bij jou een bloedafname zou doen en zou zeggen dat het andere geslacht beter bij je past. Op wetenschappelijk vlak is de biologische oorzaak vaststellen enorm interessant, maar qua praktische implicatie is het belang ervan zeer beperkt. Dit onderzoek staat ook nog niet heel ver. Er zijn hier een aantal onderzoeksgroepen mee bezig, omdat iedereen denkt dat het daar wel ergens te vinden moet zijn, maar de literatuur daarover is heel contradictorisch.”

Hoe zien de operaties eruit?

T'Sjoen: “Ik ben altijd gefascineerd door het feit dat de pers zoveel aandacht heeft voor de operaties, omdat dit deel van de behandeling heel erg behoort tot de privésfeer van de persoon. Voor sommige transgenderpersonen geven chirurgische interventies een groot verschil naar vermindering van angst en depressies, tevredenheid over het lichaam en levenskwaliteit toe. Toch nemen we onze tijd hiervoor. De operaties vinden meestal plaats na een jaar bezig te zijn met de hormonale therapie, zeker bij genitale operaties. Je moet toch wel een beetje conservatief zijn en je de vraag stellen of deze chirurgie wel essentieel is, aangezien er chirurgische problemen kunnen zijn, maar daar is het positief dat er de laatste jaren meer openheid is gekomen. Vroeger waren het enkel de personen met extreme genderdysforie die *all the way* gingen. Nu is er een stuk meer openheid in het gesprek met de behandelaars en daarom worden ook niet per

se alle chirurgische ingrepen toegepast. Sommige mensen zijn bijvoorbeeld al tevreden met enkel een borstreductie en hebben geen nood aan allerlei uitgebreide operaties.”

"Sommige mensen zijn bijvoorbeeld al tevreden met enkel een borstreductie en hebben geen nood aan uitgebreide operaties"

Wat zijn de eventuele complicaties die er tijdens of na de behandelingen kunnen ontstaan?

T'Sjoen: “Mijn boodschap is altijd dat het bijna gevaarloos is, maar er zijn een aantal aandachtspunten. Voor een oestrogeenbehandeling bijvoorbeeld weten we dat er een licht verhoogd risico is op trombozes. Dus we passen wel extra op met een oestrogeenbehandeling bij mensen met stollingsproblemen. Dit zijn uitzonderingen, maar we moeten die natuurlijk wel opvangen.”

Heylens: “Als je spreekt over mijn expertise, de psychische gezondheid, is er lang gedacht dat transgenders vaker psychiatrische problemen hebben, maar dit idee is grotendeels weerlegd. Onderzoek toont dat transpersonen wel vaker depressieve symptomen vertonen, ten dele als gevolg van hun genderdysforie. Deze symptomen verminderen tijdens en na de genderaanpassende behandeling. Het idee dat transseksuelen een beetje raar of psychiatrisch gestoord zijn, is serieus achterhaald. Maar ze zijn wel kwetsbaarder, waarschijnlijk doordat ze zich vanaf kindertijd niet goed voelen in hun gender en zich daar ook voort een deel anders door gaan ontwikkelen, zowel psychosociaal als seksueel. Daarom is het belangrijk dat ze al vanaf jonge leeftijd de kans krijgen in de gewenste genderrol te leven. Dit zorgt achteraf voor veel minder problemen, ook psychisch.”

Hoe vaak gebeurt het dat mensen spijt hebben en terug willen naar hun oorspronkelijke genderrol?

T'Sjoen: “Bij volwassenen uiterst zelden.”

Heylens: “En dan gaat het vaak over bepaalde aspecten waarover ze spijt betonen. De vraag om volledig te leven in de vroegere genderrol komt zeer zelden voor.”

T'Sjoen: “Ik vraag collega's die kritiek uiten naar wat we doen wat de succesratio is van het veld waarin ze zelf werken. Dat ligt altijd lager dan het succes van ons onderzoek, dat hoger ligt dan negenenegentig procent bij volwassenen. Bij jongeren ligt dit wel anders, bij hen is er vaak sprake van een exploratie, zeker bij de zeer jonge kinderen. Maar de mensen die beginnen met puberteitsremmers zullen meestal wel doorgaan en anders zijn de gevolgen van de remmers nog omkeerbaar als ze ermee stoppen.”

MY ANACONDA DON'T WANT NONE UNLESS YOU GOT BUNS HU

WOEF

SCHAMPER LABRADOR

Liefde gaat door de neus, waarmee we bedoelen dat de juiste lichaamsgeur een handig lokmiddel vormt. Niet gezegend met een natuurlijk aanlokkende odeur? Geen nood, bij dezen een uitleg om een eigen onweerstaanbaar aroma te maken.

FOTO'S EN TEKST DOOR SUZANNE
GROOTVELD EN JOZEFIE WIJNANTS

Een goede lichaamsgeur is het halve werk - en daarmee doelen we niet op de goedkoopste spuitfles deodorant van de Lidl. Het gaat om de natuurlijke aroma's die u uitstoot - bij de een zal u die als aangamer ervaren dan bij de ander.

Maar waarom twee mensen zich precies tot elkaar aangetrokken voelen, valt niet geheel rationeel te verklaren. Niettemin blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat het bij aantrekking vooral om een chemisch proces gaat. Daarom zeggen we dus dat er 'chemie in de lucht hangt' wanneer twee personen elkaar duidelijk weten te bekoren. Factoren die in het chemisch proces mee helpen bepalen wie nu al dan niet aantrekkelijk is, zijn omgeving - want iedereen lijkt meer sexappeal te hebben op reis - uiterlijk, verliefdheid en geur.

HET GEHEIM ACHTER DE LICHAAMSGEUR

Wat betreft de laatste factor, geur, spelen vooral feromonen een beduidende rol voor de fysieke aantrekking tussen beide geslachten. Eenvoudig gesteld zijn feromonen kleine organische moleculen die door zoogdieren, en dus ook door de mens, via de huid en via het haar worden uitgescheiden. Dat gebeurt over het algemeen meer door het mannelijke dan door het vrouwelijke geslacht. Hierna kunnen andere soortgenoten (lees: vrouwen) deze chemische bestanddelen via de lucht waarnemen, met alle gevolgen van dien. Feromonen beïnvloeden immers de seksuele communicatie. Zo kan het voorvallen dat het vrouwelijke reukorgaan bij de waarneming van een mannelijke

ESSENCE DE PÈJÉ

HET OORLELLETJE IS EEN EROGENE ZONE

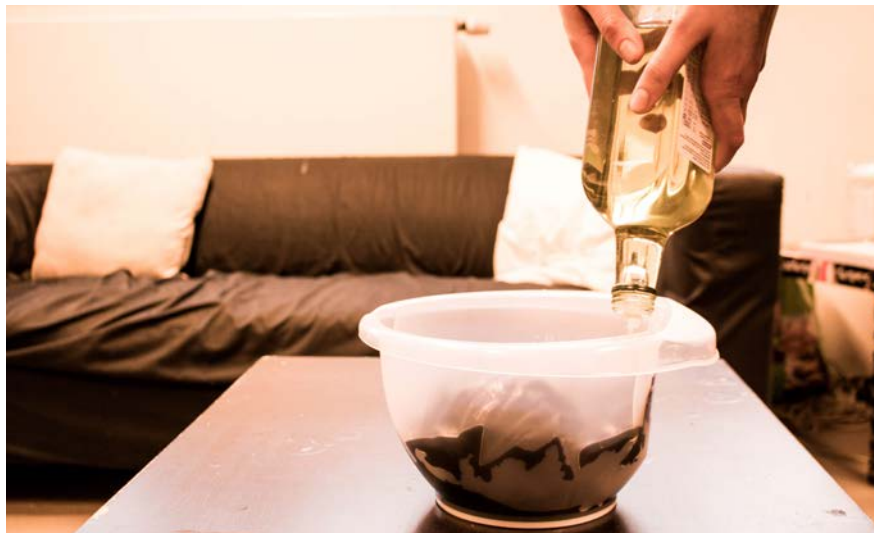
geur feromonen registreert en dat zou de man in kwestie een stuk aantrekkelijker kunnen maken. Vermoedelijk is dit hetgeen ons overkwam toen we per toeval de heerlijke lichaamsgeur van onze coördinator opmerkten, waarna we voor de rest van de avond niet meer van hem weg te slaan waren. Uiteindelijk besloten we dat er ongetwijfeld een parfum van zijn lichaamsgeur moest gemaakt worden. Maar hoe?

RECEPT VOOR HET MAKEN VAN EEN LICHAAMSGEURPARFUM

Om een prikkelende lichaamsgeur te bottelen hebben we in eerste instantie een lichaam nodig dat tot onze beschikking staat. Hier hebben we geluk, aangezien onze eigenste coördinator gezegend is met een lichaamsgeur die naar 'zoete wafels op zondag' ruikt. Hoog tijd om uit te zoeken hoe we zo'n verleidelijke geur voor eens en voor altijd kunnen vastleggen.

Stap 1. Zoek het geuringrediënt

Gelukkig voor ons was het niet moeilijk om ons proefkonijn te overtuigen mee te doen aan het experiment. Enkele avonden op café gevuld met complimentjes over diens aroma en we zijn vertrokken. Een t-shirt waarin ons proefkonijn zeven nachten geslapen heeft dient als basisingrediënt voor het parfum. Door het shirt enkel 's nachts te dragen zou het immers noch naar zweet, noch naar douchegeel of deodorant ruiken, die in de regel de uitscheiding van feromonen doen afnemen. Vacuüm ingepakt in een plastic zak werd het shirt ons overhandigd, en tot onze grote vreugde bleek het na een week volledig van zijn

lichaamsgeur doordrongen te zijn. Tijd om tot het bottelen over te gaan dus.

Stap 2. Maak een etherische olie

Een geurloze olie vormt de basis voor het maken van een eigen parfum. Nadat de amateur-parfumeur bloemen, blaadjes en kruiden die hem of haar bevallen in een plastic pot heeft verzameld, wordt deze vloeistof toegevoegd. Na ongeveer een week zou de geur van de plantaardige materialen in de olie vervat moeten zijn. Dat heeft *Wikihow* ons althans wijsgemaakt. Als het lukt met bloemetjes, dan moet dat met een van lichaamsgeur doordrongen t-shirt ook het geval zijn, zo oordeelden wij. Als basis voor ons parfum kozen we voor druivenpitolie,

"Hij rook naar 'zoete wafels op zondag'"

aangezien deze zelf de meest geurloze is en bovendien de gewenste geur het langst bewaart. Zorgvuldig plaatsten we het t-shirt in onze pot, waar we vervolgens een hele literfles druivenpitolie bij goten. De volgende stap bestond eruit om onze pot met talloze lagen vershoudfolie te bedekken, zodat de geur onmogelijk zou kunnen ontsnappen. Op een frisse en donkere plek, in een van onze kasten op

de redactie, verstopten we ons mengsel zodat het proces ongestoord zijn gang kon gaan.

Drie dagen later brak het moment van de waarheid aan. Vol spanning en hoop trokken we richting redactie, waar we enthousiast de lagen folie van de pot verwijderden. Met de handen gehuld in een paar gele poetshandschoenen begonnen we het shirt, dat intussen alle olie geabsorbeerd had, uit te wringen. Toen we hiermee klaar waren en eindelijk aan onze zelfgemaakte olie konden ruiken, bleek deze helaas niet erg etherisch te zijn. Het aantrekkelijke aroma van onze coördinator was volledig opgegaan in de nagenoeg onwaarneembare geur van plastic en druivenpitten. De ontgoocheling was groot. Maar één ding wisten we nu wel zeker: lichaamsgeuren zijn gewoonweg niet sterk genoeg om er een parfum van te maken. Dan maar blijven snuffelen aan de persoon in kwestie.

Hypothetische stap 3. Maak het parfum

Mocht de bereiding van onze etherische olie gelukt zijn, dan hadden we de laatste stap van ons experiment ondernomen. Die zou bestaan hebben uit het mengen van dertig druppels van onze olie, zes eetlepels alcohol en drie eetlepels bronwater; de perfecte ingrediënten voor het creëren van het perfecte lichaamsgeurparfum. Helaas.

ONTDEK JE GROENE PLEKJE

WANDELTOCHTJES IN EN ROND GENT

Ruil uw kot eens in voor een middagje natuur. Waar? In onze eigen studentenstad! U hoeft zich niet tevreden te stellen met het asfalt aan de Overpoort, en er bestaan best wel spannendere dieren dan duiven die de restanten van uw frieten eten.

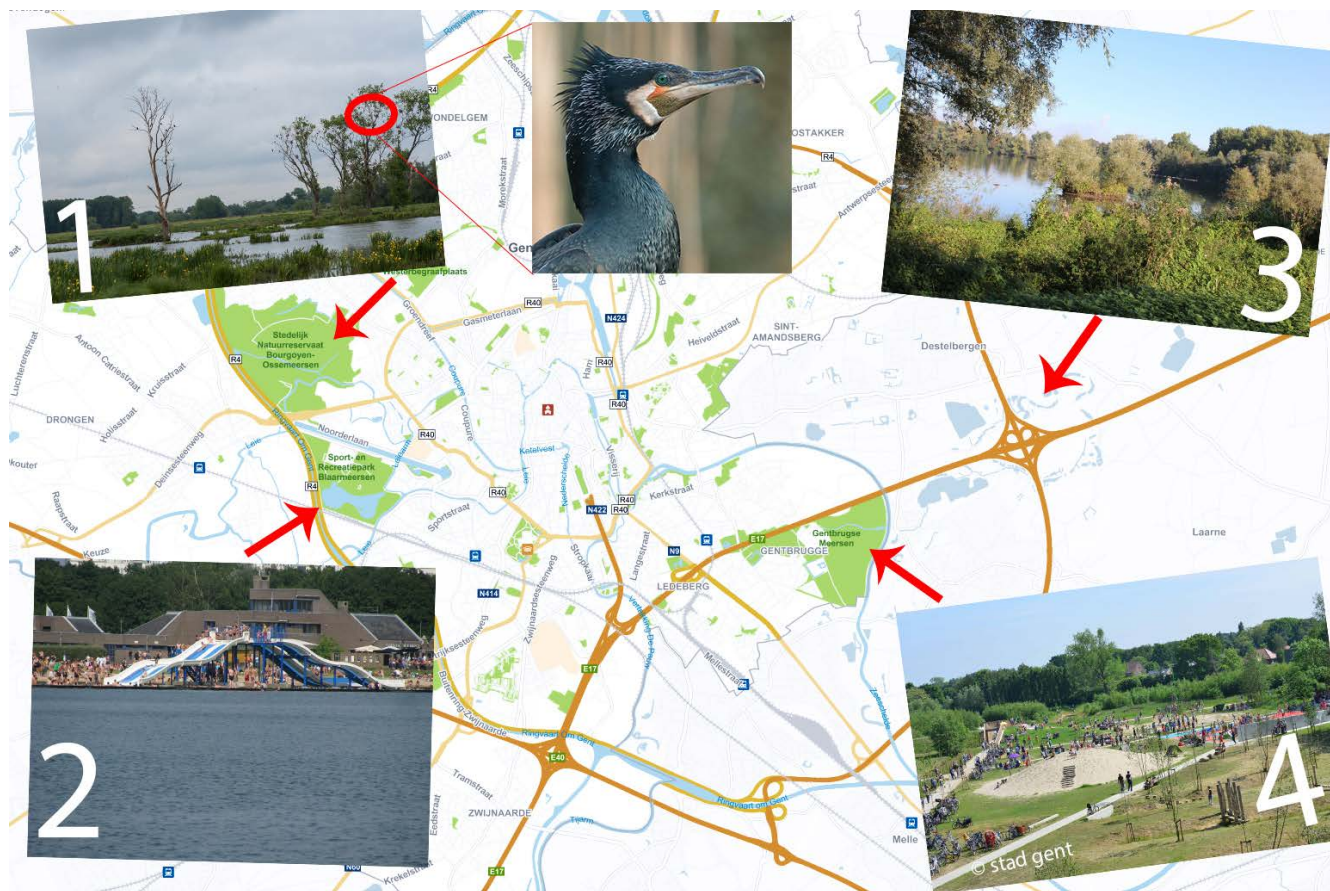
DOOR SUZANNE GROOTVELD, ELISE BOVENDEUR

1. DE BOURGOYEN - OSSE-MEERSEN

In de richting van Mariakerke vind je het natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen terug. Het gebied is gekend voor zijn populatie watervogels, waaronder de wintertaling, de slobend en de Kievit. Ook de Canadese gans valt er vaak te spotten. Al is die gans eerder een spijtige zaak: de vogel verdringt immers de inheemse soorten (rot op, vuile exoten!). *Fun fact:* zoals je op de foto kan zien, worden enkele bomen bewoond door een grote populatie aalscholvers - wat nefast is. Sommige bomen, zoals links op de foto, sterven immers onder het gewicht van de uitwerpselen van die aalscholvers.

2. BLAARMEERSEN

Het wordt warmer en dat betekent dat heel Gent naar de Blaarmeersen trekt. Voor een lange wandeling net iets minder interessant. Maar voor een frisse duik is het meer midden in het park zeer geschikt. Hier heeft u twee opties. Kies voor de kant waar er effectief gezwommen mag worden, de kant met de wit-blauwe glijbanen, maar neem het risico belaagd te worden door jengelde kinderen met vieze plakhandjes van een gesmolten raketje. Of kies de overkant van het meer. Geen schreeuwende kinderen aan uw hoofd, maar hier heerst dan weer het gevaar overspoeld te worden door dreadlocks, de geur van een vers gerolde

joint en valse honden. Maar laat dat de pret niet bederven. Koop u een goedkope bubbelrosé uit de winkel, zet u en geniet!

3. DE DAMVALLEI

Na een dertigtal minuutjes fietsen vanuit het centrum van Gent sta je in de Damvallei. Al was "t Dammoeras" een betere benaming geweest. In tegenstelling tot onze schoenen (laarzen kunnen handig zijn) weten watervogels als de fuut, meerkoet en het ijsvogeltje hier wel te gedijen. In 't groen spotten we onder

"De Gentbrugse Meersen is een gebied dat nog volop aan het evolueren is"

andere ook de botterbloem en verschillende tonderzwammen die exuberante proporties weten aan te nemen. Een minpuntje is dat het constante gebrom van auto's - het reservaat ligt daar waar de E17 en R4 elkaar kruisen - toch wel wat afbreuk doet aan het *into the wild*-gevoel.

4. GENTBRUGSE MEERSEN

De "groenpool" Gentbrugse Meersen is een gebied dat nog volop aan het evolueren is. Dit is geen traditioneel natuurreservaat, maar een plek waar natuur en zachte recreatie in elkaar overvloeien. Enkele van de verwezenlijkingen zijn het geboortebos, het evenement 'film in het bos' en het blotevoetenpad, waarop je één kan worden met de natuur. Daarnaast kan je je ook terugtrekken in de Voshoek, opgedragen aan de legendarische **Luc De Vos**. Piranha's zal je er helaas niet tegenkomen.

Israël en Palestina: balans van vijftig 50 jaar bezetting

In juni 1967 bezette het Israëlische leger de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en Oost-Jeruzalem. Sindsdien transformeerde en plunderde Israël de Palestijnse gebieden en onderdrukte de burgerbevolking systematisch. De nederzettingen, het uitgekende afsluitingsbeleid en de collectieve bestraffing van burgers hebben **een dramatische impact op het leven**. Eenvoudige zaken zoals reizen, een bouwvergunning krijgen of een eigen zaak starten zijn vaak onhaalbare kaart voor Palestijnen.

Vijftig jaar bezetting drukte ook een onuitwisbare stempel op Israël. Het leven van Israëlische burgers wordt getekend door militarisering, aanslagen en politieke onstabieleit. In Israël is de bezetting op zich naar de achtergrond verschoven. Israëli's verlangen naar een oplossing van het conflict. Het uitblijven daarvan wordt vooral toegeschreven aan de Palestijnen.

De Europese Unie en de Verenigde Staten investeerden de voorbije decennia sterk in het vredesproces, maar brachten vrede geen stap dichterbij. Respect voor het internationaal recht werd al te vaak ondergeschikt aan goede politieke en economische relaties met Israël.

Altijd meer willen weten over een van de grootste brandhaarden ter wereld?

ISRAËL EN PALESTINA

voor beginners

Van 19.30 u. tot 21.30 u. in Gent

- 20 april** Het Israëlisch-Palestijns conflict in een notendop + aansluitend receptie
- 27 april** Israël op een kantelpunt
- 4 mei** De implosie van Palestina

GRATIS

Universiteit Gent, Ghent Institute for International Studies (GIIS), Aula NB 1 (20 april en 4 mei) en Aula NB 2 (27 april). Universiteitstraat 4. 9000 Gent

INFO EN INSCHRIJVINGEN www.broederlijkdelen.be/50jaarbezetting

DE KUNST VAN HET ONTSNAPPEN

ESCAPISME ALS LEVENSHOUDING

‘Is escapisme de nieuwe trend?’ Met de regelmaat van de klok prijkt deze kop boven een artikel. Louter een journalistieke tendens vanwege het hoge clickbaitgehalte of is er echt meer aan de hand?

DOOR LIESELOT LE COMTE, MOOS ZELIGMAN

Een constante white noise op de achtergrond moet studenten hun beste beentje doen voorzetten. Anderen gaan stug door tot de middag in de Overpoort. Sommigen bingen dan weer de nieuwste Netflix-exclusieve. We zoeken afleiding, een plaats of een bezigheid die ons toelaat het allemaal even te vergeten. Alles is beter dan de confrontatie met de steeds dikker wordende stapel cursussen op de hoek. Toch mogen we escapisme niet over dezelfde kam scheren als procrastinatie of ontspanning. Escapisme situeert zich op een dieper, meer existentieel niveau. Vanuit een diepewortelde afkeer van

het dagelijkse leven wenden mensen zich af van de realiteit, om weg te vluchten in wat ze zelf beschouwen als ‘aangenamer’, ‘zinvoller’ of ‘echter’.

Vaak wordt de term gelinkt aan de huidige prestatimaatschappij. Om niet te plooiën onder de eindeloze stroom aan to-dolijstjes en opgeheven vingertjes, vinden we creatieve manieren om aan de druk te ontsnappen. De meest extreme voorbeelden hiervan zijn allicht de *hikikomori*, Japanse gamers die maandenlang hun kamer niet uitkomen, zelfs niet om te eten met de familie.

EEN TIJDLOOS FENOMEEN

De exclusieve link tussen de hedendaagse mediamaatschappij en het toenemende escapisme waar trendwatchers graag over praten, moeten we met een korrel zout nemen. Al sinds het begin van de vorige eeuw, in de jaren 30, hielden academici vurige debatten over het (on)nut van escapisme. In de romantiek beklagden kunstenaars en filosofen met hun gevoelige ziertjes dat het leven hen te hard viel. Alleen in een fantasiewereld of in een lang vervlogen en geïdealiseerd verleden konden ze hun creativiteit beleven, aldus Friedrich, Delacroix, Keats en co. Schopenhauer stelde in navolging van Kant dat de wereld zoals die zich aan ons voordoet bedekt is met de ‘sluier van Maya’. Wat we waarnemen, zijn slechts verschijnselen, terwijl het ware, het *Ding an sich*, verborgen ligt achter de sluier. Alleen de asceet kan zich losmaken en ontsnappen aan het aardse tranendal. Niet dat de man zijn eigen eigen filosofie volgde. Daarvoor was de Duitse keuken, rijkelijk overgoten met Riesling, net iets te aantrekkelijk. Een goede 1800 jaar eerder trok Cicero in zijn filosofische brief ‘over ouderdom’ al fel van leer tegen het escapisme van de jeugd. Hij spoorde mentale en fysieke inspanning aan en verfoeide de hedonistische levensstijl van zijn tijdgenoten. Op zijn oude dag trok

de voormalige staatsman zich terug in zijn riante buitenhuis in Toscane, wat toch ook mooi staaltje escapisme was. Een mooi voorbeeld van een tijdsgeest waarin er paniekerig naar een uitlaatklep werd gezocht, is de crisis van de jaren 30. Een ware shift in entertainment vond plaats. Mensen smulden van komedies en cartoons, zoals die van een jonge **Walt Disney**, om te vergeten dat de echte honger niet gestild kon worden.

GODVERDOMSE DAGEN OP EEN GODVERDOMSE BOL

Rest ons de vraag waarom mensen per se weg willen uit de realiteit. Uit de bovenstaande voorbeelden blijkt dat escapisme piekt tijdens moeilijke maatschappelijke periodes. Onzekerheid, snelle verandering en een gevoel van onveiligheid dragen er zeker toe bij dat mensen zich collectief willen afwenden van het miserabele dagelijkse leven. Daarnaast vallen er in elke tijd en op elke plaats wel kleine groepen mensen te vinden die absoluut niet aarden in de samenleving en vervallen in extreme gewoontes. Meestal krijgen ze het label van 'excentriekeling' of 'zot' opgekleefd. **Marx** gaf zijn eigen marxistische draai aan het fenomeen. Escapisme is een symptoom van het kapitalisme, een lapmiddeltje van de bezittende klasse, die liever het volk zoet houdt met entertainment dan effectief iets aan de levensomstandigheden te verbeteren. Vandaar zijn uitspraak 'godsdienst is de opium van het volk'.

VRAAG HET AAN FREUD

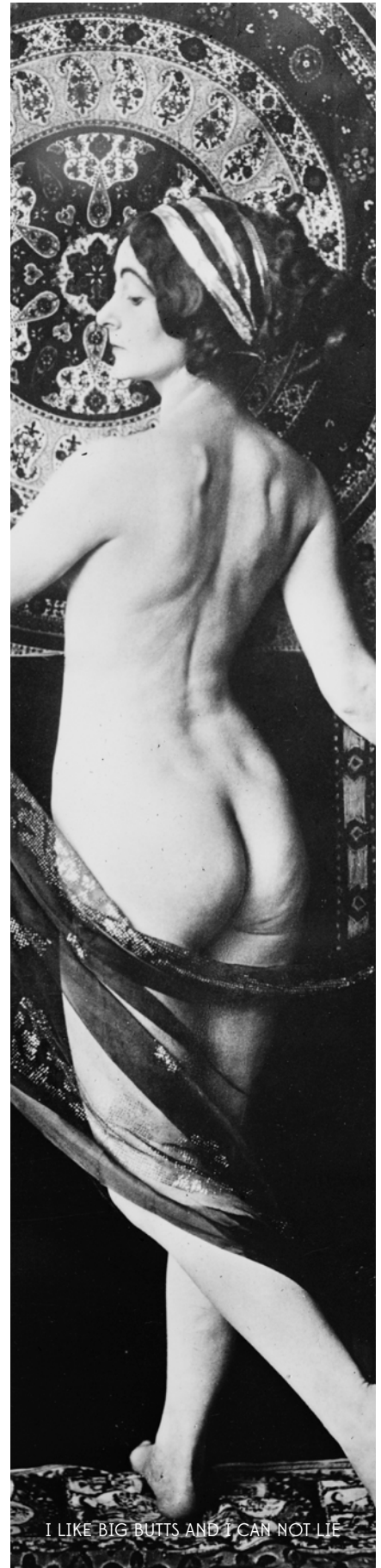
Niet dat escapisme eenzijdig negatief hoeft te zijn. **J.R.R. Tolkien** verdedigde in zijn essay 'On Fairy-Stories' escapisme omdat het volgens hem een element van emancipatie bevatte. Door even weg te stappen uit de realiteit kunnen we alterna-

tieve werelden verkennen. De Noorse psycholoog **Frode Stenseng** ontwikkelde een 'escape scale' om de twee polen van escapisme te meten tijdens de favoriete activiteit van proefpersonen. Daaruit bleek dat eenzelfde handeling zowel positieve als negatieve betekenissen en gevolgen kan hebben, afhankelijk van de motivatie van de proefpersoon en de concrete omstandigheden waarin hij of zij zich bevond. Als we van onaangename gedachten of emoties willen wegrepen, dus met andere woorden 'het zelf onderdrukken', dan zal het escapisme vroeg of laat als een boemerang in ons gezicht terug slaan. Anderzijds kan escapisme ook ingezet worden om 'het zelf te verkennen'. Door activiteiten te ondernemen die los staan van de dagelijkse sleur leren we nieuwe aspecten van onszelf kennen. De Duitse sociaalpsycholoog **Ernst Bloch** beschreef

Escapisme kan ook ingezet worden om alternatieve werelden te verkennen

hoe utopieën en escapistische beelden een aanzet zijn voor sociale verandering. Sociale rechtvaardigheid kan in zijn optiek niet gerealiseerd worden zonder de zaken radicaal anders aan te pakken. Escapisme is daarbij het beginpunt, een "onvolwassen, maar oprecht surrogaat voor revolutie".

Verschillende psychologen stellen dat kunst maken of consumeren altijd een vorm van escapisme is. Maar veel hangt af van de manier waarop je met kunst omgaat. Je kunt 'War of the Worlds' van **Orson Welles** perfect bekijken als een leuk sciencefictionverhaaltje en je helemaal verliezen in de alternatieve wereld. Of je kunt het bekijken als een snoeiharde kritiek op de maatschappij. En zolang je maar af en toe weer met beide voetjes op de grond komt, is er niets mis met het vertoeven in hogere sferen.

I LIKE BIG BUTTS AND I CAN NOT LIE

COCK, COCK... WHO'S THERE

29/03, Campo Nieuwpoort

THEATER - Theatraal onderzoek naar geweld en intimiteit. Hoe *fucked up* zijn onze relaties en wijzelf, nu de zoektocht naar liefde en seks zich afspeelt achter kleine schermmpjes? Voor een antwoord trek je woensdag 29 maart naar Campo waar theatermaker **Samira Elagoz** je meeneemt op een zoektocht langs onlineplatformen als Chatroulette en Tinder, aangevuld met live-ontmoetingen. Geweldig concept: cultureel verantwoord het date-leven van een onbekende omspitten. Wat wil je nog meer op een woensdagavond? En verder: er staan piemels in de titel. Twee. Alsof dat alleen je al niet overtuigd heeft. Kom maar gewoon af.

GIRLS GO BOOM

29/03, Kinky star

CONCERT - Laat woensdag een feministisch dagje zijn en zak na 'Cock, Cock... Who's there?' af naar de Kinky Star op de Vlasmarkt. 'Girls go BOOM' is een initiatief van enkele feministische grieten die ervoor willen zorgen dat muzikaal werk van vrouwen meer aandacht krijgt. Woensdag 29 maart stellen ze de driekoppige Nederlandse *all-girls* band **Lilith** voor. Lilith maakt vuige grungerock, maar schuwt een goede popformule niet. In Nederland zijn ze aan een ware opmars bezig en deze zomer werd ook hun eerst EP 'Sell out' vol lof onthaald.

THE ACT OF DYING

30-31/03, Vooruit

THEATER - Doe eens wat met uw zelfmedelijden en ga kijken hoe **De Polen** als vrolijke figuren proberen te sterven. Ze gaan op zoek naar de ultieme vrijheid van de animatiefiguur: hoe verrijst je na een ronduit gewelddadige dood? Door geweld vanuit de lichtheid en speelsheid van de tekenfilmfiguur te benaderen, proberen De Polen de gruwel en tragiek bloot te leggen. De Polen is een collectief door **Bosse Provoost** en andere alumni van School of Arts/KASK Gent. Provoosts eerdere voorstelling 'More Bacon!' werd eerder beloond met verschillende onderscheidingen en werd door o.a. *De Morgen* in een top vijf opgenomen. Alvast veelbelovend.

NIETS OM U DRUK OVER TE MAKEN

30/03, NTGent Schouwburg

VOORDRACHT - Blut, maar wil je toch iets cultureels doen? Spring dan eens op een donderdag binnen bij de evenementen van Wuivend Riet in de Schouwburg van NTG. Iedere donderdag kun je in het café komen proeven van opkomend lokaal muzikaal en artistiek talent. Donderdag 30 maart werkt Wuivend Riet samen met het literaire tijdschrift *Kluger Hans* en Auw La, de Gentse crew voor het gesproken woord. Deze maand worden de muren van het café ook opgewaardeerd met de werken van **Maranne Walravens**, studente schilderkunst aan het KASK, dubbelwin! Daarna kan je dan vrij van schuldgevoelens afzakken naar de Charlatan. Heb je toch iets cultureels waar je aan de toog over kan lullen tot 7u 's morgens.

GAT

IN UW CULTUUR

Een cultuurinhoud die eruit ziet als gatenkaas? Geen nood, deze cultuurliefhebbers vullen het met veel plezier op!

DOOR SARAH VAN MEEL

>Freek Mariën
>28 JAAR
>SCHRIJVER/
REGISSEUR BIJ
HET KWARTIER

De zesdelige 'Mijn strijd'-serie van de Noorse schrijver **Karl Ove Knausgård** ligt Freek nauw aan het hart. "In dit autobiografisch boek is Knausgård zo pijnlijk eerlijk over zichzelf en omgeving. Het is meer dan een dagboek. Het schakelt naadloos van essay naar roman, en koppelt zo grote ideeën aan alledaagse gebeurtenissen." Verder raadt Freek het theatergezelschap **Ballet Dommage** aan. "Binnenkort komt hun nieuwe voorstelling uit met een onuitspreekbare titel (Klutserkrak-kekilililokatastrof) en ik ben daar heel benieuwd naar. Hun vorige stukken zijn zo radicaal eigen en oprecht. Zo gingen ze bij een vorige voorstelling met een kar van deur tot deur en verrasten mensen met theater." Tijdens het regisseren gebruikt hij de pentekeningen gemaakt door de Zuid-Koreaanse **Deahyun Kim**, ook wel gekend onder de artiestennaam **Moonassi**. "Die tekeningen zijn onmogelijk na te bootsen door de acteurs. Juist door die onmogelijkheid kan ik hun creativiteit prikkelen en het beste in hen naar boven halen."

"De stukken van Ballet Dommage zijn radicaal eigen en oprecht"

>CHRISTIAAN VAN
DEN BOSCH
>54 JAAR
>SCHOENMAKER
IN GENT

Christiaan heeft drie jaren in Italië gewoond om er het schoenmakersvak te leren. Hij heeft er naast *la bella lingua* en de Italiaanse mentaliteit, ook zijn passie voor opera ontdekt. "Ik hou enorm van Italiaanse opera, 'Tosca' van **Giacomo Puccini** is mijn absolute favoriet. Ik ga steeds naar opera's in de bioscoop kijken. Daar krijg je de kans om absolute wereldtoppers zoals mijn lievelingstenor **Roberto Alagna** en soprane **Angela Gheorghiu** tegen een betaalbare prijs te zien. Dat zijn wereldsterren waar de zangers van hier niet aan kunnen tippen. Ik ben zodanig verwend door opera in de cinema dat ik niet naar livevoorstellingen ga. Wereldsterren gefilmd door acht camera's in combinatie met een *all surround* geluidssysteem, dat is werkelijk fantastisch (*lacht*)." Opera is voor hem een totaalbeleving. "Ik hou ervan om vooraf met mijn gezelschap een aperitiefje te drinken en achteraf gezellig te babbelen."

"Ik ben verwend door opera in de cinema, dat is fantastisch"

THE ART OF DRAG

LES FOLLES DE GAND

DRAG ME TO THE DEPTHS OF THE SEA.

Wie travestie wil uitoefenen heeft niet alleen een portie lef nodig, maar ook toewijding, vaardigheid (en geld) zijn vereist. Een geanimeerd gesprek met Christophe Verschueren, beter bekend als Miss Michelle van Les Folles de Gand. *You better werq.*

DOOR NICOLAS VAN LAERE, SHAUNI DE GUSSEM EN LAURA MASSA

De buitenkant van de garage zou het niet doen vermoeden, maar binnen woont een bijzondere man. **Christophe Verschueren** is overdag conciërge van een appartementencomplex in het hartje van Gent, maar 's avonds transformeert hij in Miss Michelle, de ster van het travestiegezelschap **Les Folles de Gand**. “Ik heb 24 jaar als laborant gewerkt, maar het werd me te zwaar. Toen ik moest kiezen tussen mijn job en Les Folles de Gand, was mijn keuze snel gemaakt. Als conciërge werk ik vier uur per dag, en ik krijg kost en inwoning. Dat is de max, he.”

GENESIS

Het begon allemaal in Gent: de moeder der travestie is **Dylan**, die in de jaren 80 begon met travestieshows in Gent. In het begin kreeg hij geregeld bezoek van de zedenpolitie en van op seks beluste mensen die voor de verkeerde redenen naar zijn zaal afzakten. Niet het juiste publiek, dus. “Iedereen wou dat zien, gelijk een vrouw met een baard op een kermis. Maar wanneer priesters een toneelvoorstelling op poten stelden, kleedden zij zich ook als vrouwen, hoor. En sorry da'k het zeg, maar die priesters hebben zelf altijd al met een kleed aan rondgelopen hé.” “Ik hoor het woord ‘travestiet’ niet graag”, vertelt Christophe wanneer er gevraagd wordt naar Les Folles de Gand. “Wij doen shows met glitter, glamour, humor en hoge hakken. Wij zijn geen vrouwen. Ik ga niet in mijn *bedde* liggen als vrouw. Dat heeft niets met seks te maken. Wij zijn eigenlijk transformisten. Maar de mensen snappen dat niet, in de volksmond is het gewoon: travestie. 'Se travestir' betekent

eigenlijk ‘zich verkleden’, maar dat kan je evengoed als cowboy. Travestieten zijn voor mij mensen die erop kicken om thuis rond te lopen in lingerie. Of ze gaan eens als *voil Janet* naar het carnaval in Aalst.”

JOHANNES 20:19-31

“In 1993 ben ik als danser bij Dylan begonnen. Later ben ik mezelf beginnen schminken, ook uit financiële redenen: geschminkt verdien je meer. In 1999 heb ik beslist om zelf een gezelschap op te richten.” De zoektocht naar genoeg dames bleek moeilijk. “De laatste tien jaar schieten ze als paddestoelen uit de grond. Dat was toen niet zo. Maar ik heb er ook al veel weten stoppen, hoor. Het publiek is veeleisender geworden, onder andere door het internet. En wanneer je de toewijding niet hebt om er tijd en geld in te steken, dan stop je er na enkele jaren mee.”

Christophe geeft wel toe dat het succes van Les Folles de Gand deels te danken is aan geluk. “In 2003 heb ik meegewerkt aan het programma ‘Witte Raven’. Het concept was ‘Brandweerman wordt drag queen’ – ik vond dat niet zo’n goede woordkeuze, maar oké. Ik moest een maand lang een brandweerman uit Genk – volledig behaard – zich leren schminken, leren op hoge hakken lopen, playbacken ... Het is uiteindelijk niet gelukt. Zijn act was zeer goed, maar hij liep te mannelijk op het podium. Ik had het nochtans al duizend keer gezegd: ‘Patrick, ge moet vrouwelijk lopen!’ Eigenlijk moet ge al gay zijn om dat te kunnen.” Na de uitzending stond de telefoon van Les Folles de Gand gloeiend rood. “Iedereen wou ons boeken, dat was

geweldig.” Hij geeft wel toe dat hij het geen twee keer zou willen doen. “Zo’n maand samenwonen met een compleet vreemde, dat is niet gemakkelijk. En ‘t is niet dat ik daarmee in bed kon kruipen.” Maar al bij al vond hij het wel een heel mooie ervaring. “Hij staat totaal anders tegenover mannen en vrouwen nu. Nu

“Patrick, ge moet vrouwelijk lopen!”

geeft hij iedereen een kus. Ik vind dat de max dat we dat allemaal hebben kunnen bereiken. Het is fantastisch dat hij daar nu voor open staat. Hij heeft mij evengoed bier leren drinken. Wijs hé?”

LEVITICUS 18:22

“Soms krijg ik de vraag of onze show ook voor kinderen is. Ik hoor dat niet graag. Ik vind het heel spijtig dat die link met seks altijd gelegd wordt. Wij staan daar niet te seksen op het podium of zo, hoor, wat denken ze wel? Veel mensen hebben nog een totaal fout beeld van travestie.” Dat komt ook gedeeltelijk door de manier waarop travestie afgebeeld wordt in de media. “Ze tonen altijd extremen, zoals de gay pride waar mensen overdreven gekleed zijn – als ze al kleren aan hebben – en ook vaak lelijke travesties, die niet gewend zijn om zich te schminken. Als ze iets tonen rond hiv of aids is het ook altijd

EN DIE PREUTE OPEN EN TOE, OPEN EN TOE, ...

met een obscure, stereotiepe nachtclub. Ik doe zelfs geen nachtclubs, en ik zit absoluut niet aan de drugs. Kinderen houden van onze show. Ze zijn gefascineerd door de glitters en zijn heel de show misstilt.”

Het valt op dat er in Gent weinig aanbod is qua travestie. “Zolang ik in Gent Les Folles de Gand heb, breekt er niemand door. Dat is concurrentie waar ze niet tegenop kunnen. Bij de start van mijn carrière heb ik er trouwens veel privégeld in gepompt. Ik ben dan ook iemand die geen geld nodig heeft voor drugs.” Ook verschillen de stijlen van stad tot stad. “In Brussel is er meer travestie in nachtclubs. Dan is dat wat lossier, hé. Een gescheurde panty, een beetje dronken op het podium, dat maakt daar minder uit. In Antwerpen is het wat platter. Daar doet het soms meer denken aan carnaval.” En onze noorderburen? “In Holland kunnen ze het echt niet. Wij willen zo goed mogelijk op een vrouw gelijken, terwijl Nederlanders meer drag queen gaan, echt *derover*.”

DEUTERONIUM 22:5

Het verkleeden in de andere sekse is geen sinecure. Er komt heel wat bij kijken. Christophe duidt ons op enkele moeilijkheden: “Een mannenlichaam is anders dan dat van een vrouw, dus we moeten

**"Ze zagen dat wij echt
'kunst' maken"**

alles op maat laten maken. Ik heb nu wel geluk met schoenmaat 40, maar de meeste mannen hebben een 44 of zelfs 46, dat is onmiddellijk veel lastiger. Komt er nog bij dat je per act een nieuwe pruik nodig hebt en elke Gentse Feesten brengen we een volledig nieuwe show met nieuwe kleren. Travestie is continu investeren. Terwijl

een zanger één outfit heeft voor een show en zijn haar wat in de gel zet, hebben wij veel meer werk. Desondanks worden we nog altijd een beetje minzaam aanzien. Maar er zijn ook plaatsen waar ze ons wel appreciëren natuurlijk. We hebben een optreden gedaan in een Hasseltse steenkoolmijn en iedereen vond de show ongelooflijk. Ze apprecieerden wat we gedaan hadden, alle taboe rond travestie en homoseksualiteit was weg. Ze zagen dat wij echt ‘kunst’ maken.”

De meeste artiesten die travestie uitvoeren nemen ook een alter ego aan, een tweede identiteit die hen toelaat bepaalde karaktertrekjes te overdrijven. “Binnen Folles de Gand spreken we elkaar aan met onze vrouwennamen. Dat is soms wel raar, Michelle en Christophe zijn wat in elkaar vergroeid. Ik moet daar soms wat mee opletten. Ik zou absoluut geen vrouw willen zijn, maar ik vind wel dat een vrouw zich altijd mooier kan kleden dan een man. Mocht ik in een fantasiescenario herboren worden als vrouw, zou ik echt een kokette

madam zijn. Seksueel trekt een vrouw mij niet aan, maar ik apprecieer het wel. Mocht ik plat vanoren zijn, zou ik valse borsten steken. Ik zou een man willen zijn met borsten. Ik vind dat *schuune*. Maar echt een transitie ondernemen, dat vind ik te veel. Ik vind het net plezant om zowel Michelle als Christophe te zijn. Ik ben wel veel lossier als Michelle dan als Christophe. Als die schmink en die pruik eraf zijn, ben ik eerder teruggetrokken. Het is wel een masker.”

LUKAS 6:29

Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn. De flamboyante uiterlijkheden trekken ook negatieve aandacht. “Zolang je blijft op de plaats van het optreden valt het allemaal mee. Die mensen weten waar ze naar komen kijken, maar als ik geschminkt in ‘t stad

zou lopen, dan krijg ik wel reacties zoals ‘gij voal janetteu’. Het is wel al veranderd in de loop der jaren, niet alleen voor de travestieten en de homo’s. Het is weer in de spiraal naar beneden aan het gaan. Ik heb een olifantenhuid gekweekt, ik heb daar echt geen probleem mee, maar als het ‘s avonds donker is, zou ik het niet meer doen. In de plaats maquilleer ik mij al thuis en zet ik een zonnebril en een pet op om naar buiten te gaan. Ze zouden al hard moeten kijken om het te zien. Het is een soort camouflage om niet lastiggevallen te worden. Langs de andere kant wil ik kinderen en kwetsbare bevolkingsgroepen niet choqueren. Dat probeer ik te vermijden, maar een jongen en een meisje die op straat elkaars wijsheidstanden eruit proberen te worstelen vind ik ook niet nodig *ze*. Ik sta open voor alles, maar bepaalde dingen doe ik niet om discussies of kritiek te vermijden. Dat

wil niet zeggen dat ik alles normaal vind wat als ‘normaal’ beschouwd wordt. Toen ik uit de kast kwam, kreeg ik aanvankelijk ook negatieve reacties. Ondertussen is dat 30 jaar geleden. Dat was een aardverschuiving, maar dat ik travestieshows deed vonden ze niet erg. Dat leek het logische gevolg: ik stond *geirne* op een podium. Mijn broer heeft de nacht van mijn coming out gewoon niet geslapen. Nadien heeft hij verteld dat hij het vooral moeilijk vond om het aan zijn kameraden te vertellen. Ik vind het wijs dat gasten nu van vijftien jaar kunnen vertellen dat ze een vriend hebben. Dat is super. Ik vind het spijtig dat ik dat niet kon.” De tijden zijn veranderd. Homo’s komen, homo’s gaan, alleen travestieshows blijven bestaan. Hopelijk. Want die zijn echt de max. Laten we eerlijk zijn, Dolly Parton is ook een drag queen. Dus jij kan het ook. C’mon UGent, *let’s get sickening!*

STOFLONG IS EEN VAN DE BELANGRIJKSTE DOODSOORZAKEN BIJ DRAGS.

WAANZINNIGE KUNST

DE MAINSTREAMTREKJES VAN OUTSIDERART

Kunst(enaars) met een hoek af. Het is een cliché als geen ander, en nergens lijkt dat meer gegrond te zijn dan in de outsiderkunst. Maar is *outsider art* wel zo'n buitenbeentje als we denken?

DOOR CHLOË VAN GELDER

FOTO'S ARTHUR JOOS

Het rariteitenkabinet van de kunst mondt steeds meer uit in een ware hype: *note* de populariteit van **Roger Ballen**, de sterke man achter de clip van 'I Fink U Freeky' van **Die Antwoord** (de clip die ondergetekende nog steeds niet kan uitkijken) en de talloze *outsider art* museums en -veilingen. Wat als outsiderkunst mainstream wordt? We gingen ten rade bij Museum Dr. Guislain-medewerker **Yoon Hee Lamot**.

OUTSIDER ALS GEUZENNAAM

De outsiderkunst heeft zijn origine in de psychiatrische wereld. Verloren zielen aan de rand van de samenleving zouden door hun isolatie vrij zijn van de conventies van de kunstacademie en van de 'verziekte' maatschappij. Wijnhandelaar **Dubuffet** gaf het de naam *l'art brut*. Net als zijn *champagne brut* was deze kunst onbewerkt en puur. Vandaag is het begrip een amalgaam geworden van alle kunstenaars die niet bij het professionele kunstwereldje (willen) horen. Maar zo onschuldig is de term uiteraard niet. Kunstwerken die perfect naast een **Grosz** of **Appel** kunnen hangen, worden gedwongen om in een apart circuit te circuleren, mede omwille van de gestigmatiseerde achtergrond van de getormenteerde kunstenaar. "De term is problematisch en er komen alsmear meer stemmen op om hem af te schaffen, maar dat is niet zo evident. Hij draagt al een hele geschiedenis met zich mee en dat op zich kan al helpen om de kunstwerken naar een groter publiek te brengen." Lamot merkt op dat protest doorgaans door buitenstaanders geuit

wordt. Sommige outsiderkunstenaars dragen de titel ook als een geuzennaam. "Outsiderkunst kan een negatieve stempel zijn, maar het geeft aan mensen die niet in de reguliere kunstwereld terecht kunnen ook een kans, omdat ze zichzelf juist als outsiderkunstenaar bestempelen."

ZIELENROERSELEN

En daarmee houdt de discussie niet op. Bij outsiderkunst is men meer geneigd om het persoonlijke leven van de artiest als deel van het werk te zien. Akkoord, de diepste zielenroerselen en liefdessmart leveren nog altijd de mooiste kunst op ('Blood on the Tracks' van **Dylan**, *y'all*), maar de kunst moet nog altijd als een volwaardig product op zichzelf staan. Waar trekt men de grens? "Wij proberen daarin een evenwicht te zoeken door elk geval afzonderlijk te bekijken. Het levensverhaal kan wel een meerwaarde bieden om de kunst beter te begrijpen. Ook in de reguliere kunstwereld kan de biografie een belangrijk gegeven zijn, denk

maar aan **Louise Bourgeois** of **Tracey Emin**. Bij sommige outsiders is dat niet anders, maar wij gaan bijvoorbeeld nooit vermelden dat een kunstenaar een psychiatrische aandoening heeft."

OUTSIDER ART ©

Hoewel ze het doorgaans moeilijker hebben om hetzelfde platform te bereiken als reguliere kunstenaars, boeren outsiderkunstenaars vandaag verre van slecht. De onverdorven kunst van weleer wordt *booming business*. "Velen profiteren ervan door het als een merk te verkopen. Ook de grote veilinghuizen zoals **Christie's** en **Sotheby's** veilen klassieke outsiderkunst tegen astronomische prijzen. Al krijgt outsiderkunst een aparte marketing, er is bijna geen distinctie meer met contemporaine kunst." Abnormaliteit wordt normaliteit en buitenbeentjes worden mainstream. Iedereen *down the rabbit hole*. *We're all a bit mad here.*

THEATER

ABATTOIR FERMÉ - HET PROCES

DOOR JOLINE VERMEULEN, LAURA MASSA

Geblijf, sigarettenrook, een stel joden en de geur van gebakken eieren in een smal gangetje. De totaalervaring van 'Het Proces' begon nog voor we plaatsnamen. Ook de zaal zelf was wat ongewoon: in het midden een krakkemikkig bed, waar hoofdpersonage Josef K. elk moment zou wakker worden. Aan de overkant de andere helft van het publiek, die ons steeds bewust zou maken van onze rol als toeschouwer. Meta *all the way*. In deze setting ging het 'proces' van een doorsnee man die gearresteerd wordt en *begot* niet weet waarom van start. Al gauw bleek dat ons slaaptkort ons hier niet zou overvallen. Dat deed het kwijlende monster daarentegen wel, toen hij opeens van achter het publiek opdook. Goed voor een paranoïde psychose. Alsof het zinkende plafond ons nog niet genoeg angst aanjoeg. Soms verliep de interactie onschuldiger: de hilarische hospita Grubach deelde ook vers gezette koffie uit aan haar publiek. De vierde wand werd dus nog eens gebroken, met een zowel rustgevend als vervreemdend effect tot gevolg. Je moest **Kafka's** oeuvre niet eens kennen om mee de nachtmerrie van het onbegrip te vieren. Toch was er duidelijk nagedacht over herkenning. Zo

gaf de grime heel goed de stemming van bepaalde typetjes weer; rood voor de kolonel met een alcoholprobleem, asgrijs voor de dolgedraaide secretaresse, wit voor de dreiging van het onbekende. En Josef K. zag maar *bleekskes* te midden van alle chaos die hem in het stuk overkwam. Kortom, **Abattoir Fermé** is erin geslaagd om een donker werk verteerbaar te maken, met veel slapstick en absurde elementen, maar vooral ook zalig in al haar walgelijkheid.

BALLET

EAST

DOOR LIESELOT LE COMTE

Het Ballet van Vlaanderen is back. Na het minder geslaagde 'West' ging vorige week de tegenhanger 'East' in première, opnieuw een drieluik. De avond opende met 'Kaash' van **Akram Khan**, een verfrissende breuk met het Westerse dansidoom. De ritmes van componist **Nitin Sawhney** werkten zo aanstekelijk dat je in de pauze her en der mensen kon horen naneuriën. Tegen de gestileerde scenografie van **Anish Kapoor** kwamen de

krachtige bewegingen extra goed uit de verf. De monochromie contrasteerde mooi met de kleurrijke esthetiek van 'Secus'. **Ohad Naharin** walst tussen het delicate en de overdaad, alsof je in het hoofd van een borderlinepatiënt terecht kwam. Die spagaat zorgde ervoor dat de choreografie wat onbestemd werd. Ook danstechnisch was dit deel het zwakkere broertje. Gelukkig maakte de humor en het streepje naakt, voor één keer echt functioneel, veel goed. 'Requiem' vormde de apotheose van de avond. **Cherkaoui** liet zich weer eens van zijn meest interculturele kant zien met een beklijvend ballet op het Requiem van **Fauré**. De bewerking van **Wim Henderickx** voor het **HERMES**ensemble zorgde verschillende keren voor kippenvel. Niet in het minst omdat de apocalyptische beelden op scène verdacht hard leken op beelden uit Syrië. Toch was de dans universeel genoeg om elke toeschouwer op een persoonlijke manier te raken. Tenzij je niet in de juiste mood was, want Requiem flirtte wel wat met kitsch. Het aangrijpende totaalspektakel zou zeker een staande ovatie gekregen hebben, mocht het gewoon korter geweest zijn.

THE SCABS - UNPLUGGED POWER OFF TOUR

DOOR ROXANNA DELEERSNYDER

Guy Swinnen en zijn team gingen voor deze tour *back to basics*. Alhoewel ze al decennialang hun nummers eerst akoestisch schrijven en daarna omzetten naar een rockversie, werkten ze deze keer andersom. Hits zoals 'Nothing On My Radio', 'Don't You Know' en 'Robbin' The Liquor Store' kregen een akoestisch jasje en die jaszjes pasten wonderwel goed.

The Scabs treden al jaren en jaren op, maar veel is er in de tussentijd niet veranderd. Dezelfde energie, dezelfde *skinny jeans* en dezelfde lange wilde haren, maar nu wel grijs in plaats van bruin. Swinnen is niet voor niets de frontman van de groep. Op een bescheiden en sympathieke manier vertelde hij tussen de nummers door anekdotes uit de goede oude tijd. Het absoluut hoogtepunt was de uitvoering van 'Hard Times'. Hoewel de zaal boemvol was, leek het alsof je er alleen met de frontman en zijn begeleidende muzikanten zat. Je kon een naald horen vallen en voelde zelf het verdriet en het spijtgevoel verweven in de lyrics. De jongere generatie was toch hier en daar vertegenwoordigd, ook al zijn The Scabs van ver voor 'onze tijd'. Veel van hen kennen het waarschijnlijk nog van kleins af aan, toen papa thuis

kwam van zijn werk en de plaat van The Scabs opzette. Bij de intro van 'Crystal Eyes' hoorde je meteen enthousiaste kreten uit herkenning. De meerderheid van het publiek was dan ook wel van de oudere garde en voor hen was het concert duidelijk pure nostalgie naar de wilde jonge jaren. Misschien zullen we dat pas snappen als we binnen 30 jaar ook naar een reünieconcert van Bazarit gaan.

FILM

20TH CENTURY WOMEN

DOOR SHAUNI DE GUSSEM

“Whatever you imagine your life is going to be like, know your life is not going to be anything like that”, zegt het personage van Greta Gerwig in '20th Century Women'. Zij deelt tijdens de jaren 70 een groot huis met Dorothea (Annette Bening), diens zoon Jamie (Lucas Jade Zumann), zijn *best buddy* (Elle Fanning) en een random handige Harry (Billy Crudup). Ook Dorothea had plannen met haar leven, maar lang voor het einde van de film worden we geïnformeerd over haar dood in de verre toekomst. Die wetenschap kleurt elk hoekje van deze gelaagde,

filmische memoire en nestelt het verhaal in de zeldzame categorie van genietbare, schaamteloze nostalgie. Regisseur Mike Mills heeft een voorliefde voor het schitterend vreemde organisme dat familie is, dat bewees hij al in 2010 met 'Beginners'. Maar met deze maakt Mills een rijper en dieper rakend portret van complexe vrouwen, mannen, en tijden. De film laat zich bijstaan door een schitterende soundtrack (Roger Neill) en een voice-over die eindelijk voor een keer het verhaal eleveert én een zelfkritische blik werpt op de roze bril van nostalgie. Zoals in elke Mills-film flirt de sfeer met pretentieuze navelstaren - zeker omdat Mills een allergie heeft aan het woord 'plot' - maar dankzij de dragende cast manoeuvreert het er zich bijna zonder kleerscheuren doorheen. '20th Century Women' geeft ons een ruimte om na te denken over hoe al onze levens lopen, te herinneren welke paden ons gekruist hebben en hoe schoon het daar was, en ons te verwonderen waar al die paden ons nog zullen brengen. Want de toekomst zal nooit worden wat we ons ervan verwacht hadden.

HET LIJSTJE MET SCHIJNBAAR WILLEKEURIGE ONDERWERPEN DIE TOCH EEN RODE DRAAD HEBBEN

DE BESTE TRAVESTIEROLLEN

DOOR LIESELOT LE COMTE

1

In de opera **Le nozze di Figaro** verkleedt de page Cherubino zich als vrouw om zijn legerdienst te ontlopen. Leuk weetje: in Mozarts tijd zongen volwassen vrouwen de rollen van pubersjongens. De rol van Cherubino wordt dus vertolkt door een vrouw, die een man speelt, die zich verkleedt als een vrouw.

Een van de weinige Disneyfilms die enigszins verteerbaar is voor feministen (m/v) is **Mulan**. Verkleed als man trekt ze naar het leger. Ze zwiert zowat in haar eentje de Hunnen buiten, iets waar zowel de Goten als de Romeinen niet in slaagden.

2

3

In **Little Britain** trekken de acteurs vrouwenkleren aan om iconische woorden als *computer says no* en *shaddup* te declameren. Nog fijn serienieuws: het personage Patsy uit **Absolutely Fabulous** is een transgender. Wat een rolmodel.

Volgens de legende/Wikipedia trok de devote **Johanna** als puber mannenkleren aan, wat haar later enkele diploma's en het pausambt opleverde. Ze werd ontmaskerd toen ze tijdens een processie van een kind beviel. Het absurde verhaal werd een dankbare bron van inspiratie voor films, toneelstukken en boeken.

4

5

'Overdaad schaadt' is niet van toepassing op **The Rocky Horror Picture Show**. De film is een parodie op horror, sciencefiction en b-films uit de jaren 60. De traditie wil dat het publiek props meeneemt naar de vertoning en gewoon lekker meedoet met de zoi op het scherm.

DE LIEGENDE REPORTER LIET TE VEEL SCHEETJES OP SCHAMPERWEEKEND EN IS BIJGEVOLG VERBANNEN NAAR PAGINA 20. DE STRIP KON HET NIET AAN EN GING HEM VERGEZELLEN.

OMDAT **Film** ONZE PASSIE IS

FOTO

FUKUSHIMA, MON AMOUR
Dorris Dörrie

Studio Skoop

5 CINEMA'S + FILMCAFÉ

**Auteurs- en wereldfilms in de beste omstandigheden.
Digitale cinema in een uniek kader en een gezellig filmcafé
met 'coole' drank en muziek.**

Studio Skoop | Sint-Annaplein 63, 9000 Gent | Tel: 09 225 08 45
info@studioskoop.be | www.studioskoop.be | volg ons op en

BEKIJK VANDAAG WELKE WEGEN JOU VANAF 3 APRIL DOOR GENT LEIDEN.

Een kot gevonden in het
autovrij gebied?

Vraag dan tijdig een vergunning
aan om je meubels te laden en
te lossen!

- Vraag 5 werkdagen op voorhand een vergunning aan.
- Voeg bij de aanvraag een kopie van je huurcontract.
- Meer info op www.stad.gent/autovrijgebied/vergunningen.

Kom je met de wagen
studeren in Gent?

Stippel dan op voorhand je
route naar de campus of je
kot uit.

- Parkeren op een park-and-ride aan de rand van de stad is gratis.
- Op www.stad.gent/circulatieplan vind je alle nodige kaarten.
- Check je route via www.stad.gent/vananaarb.

Ben jij één van de vele
fietsende studenten?

Haal dan zeker de fietsroute-
kaart af in de Stadswinkel
of aan de balie van het
Mobiliteitsbedrijf.

- In sommige winkelstraten mag je vanaf april niet meer fietsen tussen 11 en 18 u.
- Stippel je route uit via www.stad.gent/vananaarb.
- Of surf naar fietsrouteplanner.gentfietst.be.